

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

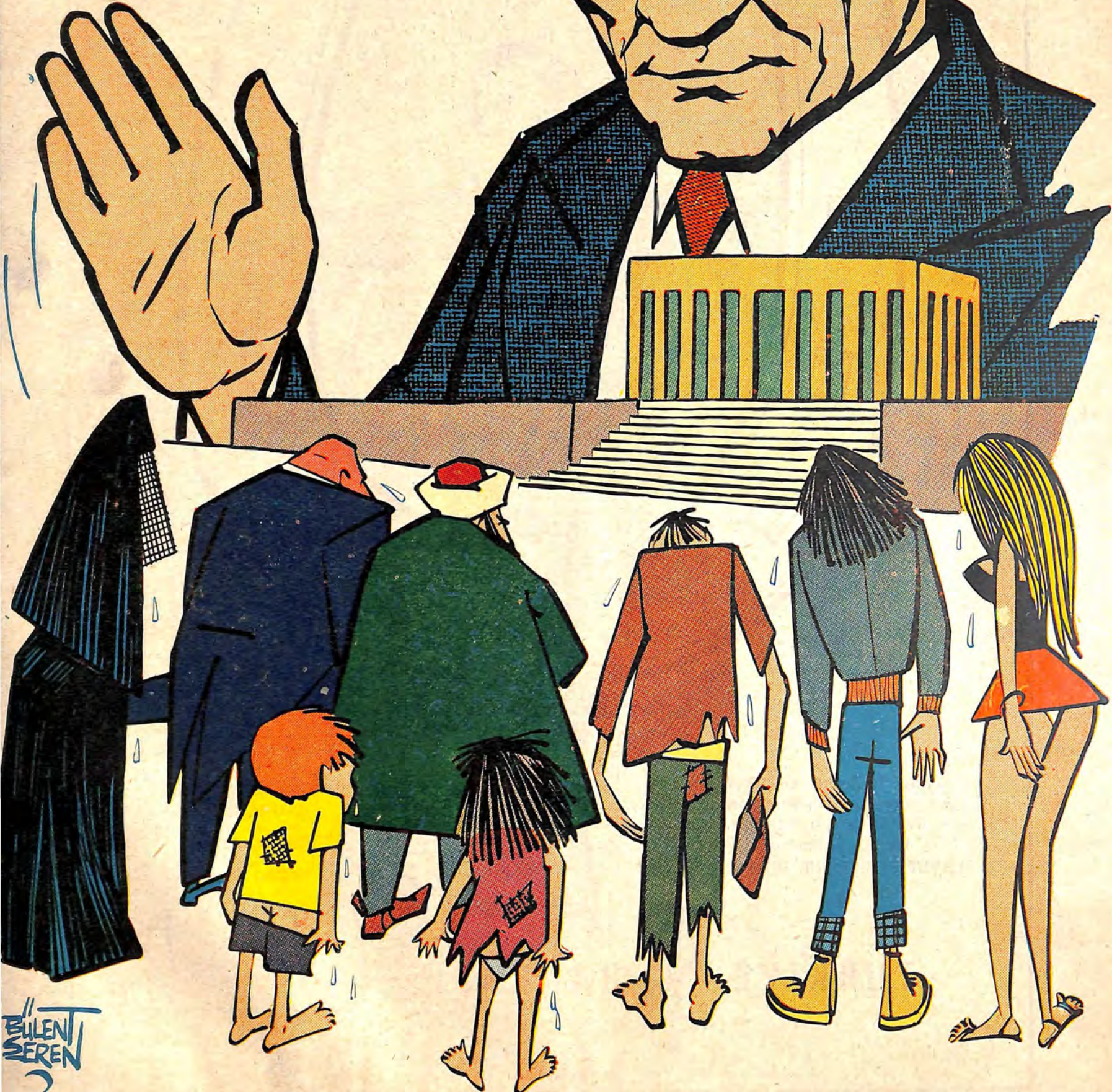
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

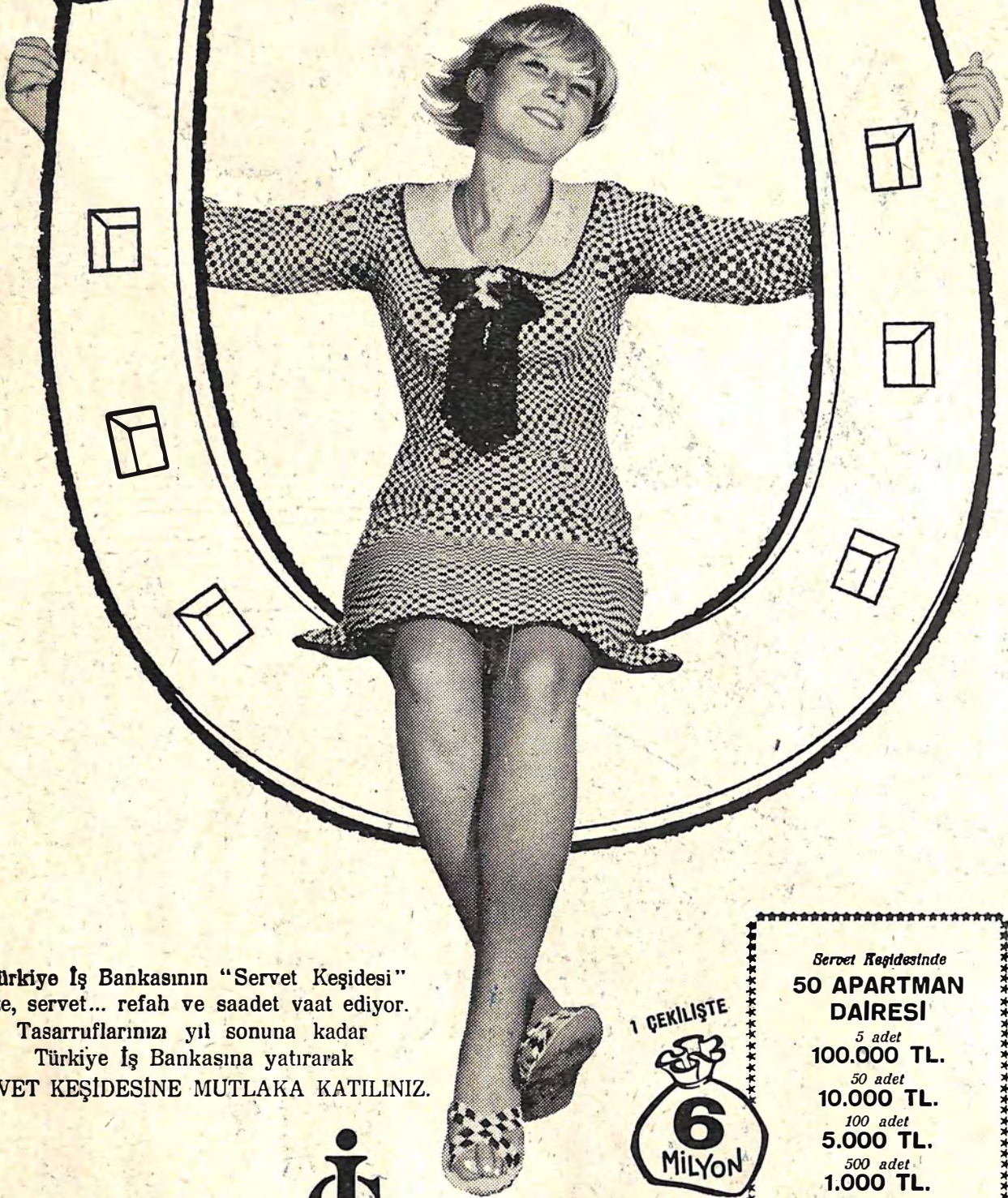
AKIYAT

Atatürk — Siz bana ağlamayın, asıl
ben size ağlayım!

servet keşidesi'NDE

TALİHİNİZ AÇIK OLSUN...

Türkiye İş Bankasının "Servet Keşidesi" size, servet... refah ve saadet vaat ediyor. Tasarruflarınızı yıl sonuna kadar Türkiye İş Bankasına yatırarak SERVET KEŞİDESİNE MUTLAKA KATILINIZ.

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

1 ÇEKİLİŞTE

Servet Keşidesinde
50 APARTMAN DAİRESİ

5 adet
100.000 TL.

50 adet
10.000 TL.

100 adet
5.000 TL.

500 adet
1.000 TL.

ayrıca 15.000 adet
para ikramiyesi

AKBABA

Yıl: 44 Cilt: 11 Sayı: 46 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 9 Kasım 1966

Bir istifanın düşündürdükleri!

ÇIRKIN politika güzelleşmeğe başladı: Eski Ticaret Bakanı Macit Zeren'in bir haysiyet titizliğiyle istifası bunlardan biri idi. Maliye Bakanı İhsan Gürsan'ın, bir fikir iffeti ile istifası, bu güzelliklerin ikincisidir.

Konumuzun çevresi dışında kalan bir üçüncüsünü de söyleyim: Cumhuriyet Halk Partisi kongresinde, Bülent Ecevit ile inanç ortaklarının zaferi de, C.H.P.'de yıllardır görmez olduğumuz bir güzel silkinmiştir.

Kendisini, yirmi yıl önce, Ulus Matbaasındaki masasına kapanmış sessiz bir genç olarak tanıdığım sayın Ecevit, meğer bu geçen zaman içinde, bir lider olgunluğuna varmış. Bir başka yönde, tıpkı A.P. kongresinde çoğunluğun oylarını toplayan 41 yaşındaki Demirel gibi, Halk Partisinin yeni Genel Sekreteri de, 41 yaşında, delege çoğunluğunun oylarını topladı.

Tıpkı gölgesindeki fidanlara boy attırmayan büyük ağaçlar gibi, şef gölgesi de, baskısı altında kalanlara yükselmek fırsatını vermez.

C.H.P. Kurultayı, oldukça gecikmiş bir uyanışla, sahici değerlerine bu fırsatı verdi.

Demek, biri iktidarı, biri ana muhalefeti elinde tutan iki parti, bir güzelleşme yarışına girmiş bulunuyor.

Sayın Gürsan'ın istifasını, üzerinde önemle durulacak bir mesele saymaktayız.

Türkiye'nin geliri ile gideri arasında denge yok. Başka milletlerin kalkınışına ayak uydurmak bir yana, kendi hızımızı arttırmak için, her şeyden önce, bu dengeyi bulmak zorundayız.

Yeryüzünde, kendi iç kaynaklarımızdan başka avuç açmadığımız tek kapı kalmadı. Yıllardır, yalnız lâfını ettiğimiz gelir ve gider konuları, parmak değdirmekten korkulan bir tehlike bombası... Dokundun mu, iktidar partisinin seçim alanında ne yıkıntılar yapacak, belli değil!

İşte, sayın İhsan Gürsan, bu tehlikenin üstüne yürümekten korkmadığı içindir ki, koltuğunu bıraktı.

Eğer, Doğu köylerini ışsızlıktan, susuzluktan, okulsuzluktan ve en korkuncu Türkçesizlikten kurtarmak istiyorsak, vergi sistemimizi değiştireceğiz.

Eğer, rüşveti, hırsızlığı kaldırmak istiyorsak, vergi sistemimizi değiştireceğiz.

Eğer, sokaklarda çıplak ayakların yürüyüşünü durdurmak istiyorsak, vergi sistemimizi değiştireceğiz.

Eğer, azgın solun, Üniversite kürsülerinde, yarının sosyal ihtilâlcilerini yetiştirmelerini önlemek istiyorsak vergi sistemimizi değiştireceğiz.

Eğer, kış havası içinde bir yaz ceketini ile yaşayan, aç karnını, yüzü kadar sarı bir mozalak ayva ile gideren aydınlar ordusunun gazabından kurtulmak istiyorsak, vergi sistemini değiştireceğiz.

Türkiye'yi kalkındırmanın tek yolu, sosyal adaleti sahiden kurmakla olur ve sosyal adalet vergisiz olmaz!

Ben, önümdeki kâğıda beynimi sıkıyorum. Verdiğim vergi ikiyüz bin liranın çok üstündedir. Bu, tüten bir fabrika bacasının vergisi değil, bir kaleminden damlayan göz nurunun vergisi... Söyleyiniz bana: Benim kazancımdaki hangi toprak zengini, tarlasında yarı aç, yarı tok ırgatlar çalıştırarak benim verdiğim vergiyi veriyor?

Bu eşitsizliğin tek nedeni vardır: İktidarların oy korkusu!

Verecek. O da verecek. Memur, nasıl veriyorsa verecek. Yazar, nasıl veriyorsa verecek. Çizer, nasıl veriyorsa verecek...

Yalnız bu kadar da değil. Vergi basamakları, kazanç arttıkça büyüyecektir. Kazanç arttıkça genişleye-

cektir. Bir sınırı olacaktır kazancın. Yıldı, haydi beşyüz bin. Yıldı, haydi yediyüz bin. Yıldı, haydi bir milyon.. Sonra, ikinci milyonun yüzde yetmişi.. Üçüncü milyonun yüzde sekseni, dördüncü milyonun yüzde doksanı devletin...

Başka türlü ne karanlıklara gömülü köylerimiz ısıyor, ne susuz topraklarımız yeşerir, ne okulsuz köylerimiz öğretmene kavuşur, ne hastahanesiz illerimiz, ilçelerimiz doktor yüzü görür... Ve yetişkin kafalar, vatan topraklarından, Amerika'da saygı görür, Nobel'e aday gösterilir!

Söyler misiniz bana: Hangi millet vatanseverlikte boy ölçüşebilir bizimle?... Çanakkale'nin, Sarıkamış'ın, Sina çöllerinin toprakaltı kalabalığı topraküstü kalabalığını aşar... Silâh patladı mı, genç, ihtiyar, düğün daveti almişçasına koşar, ölürüz!

Vergi kaçakçılığının, asker kaçaklığı kadar alçaklık olduğunu düşündüğümüz gün, Türkiye kurtulmuştur.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Manzum Romanımız:

DENİZDEN GELEN

Bu bir sanat şaheseridir.

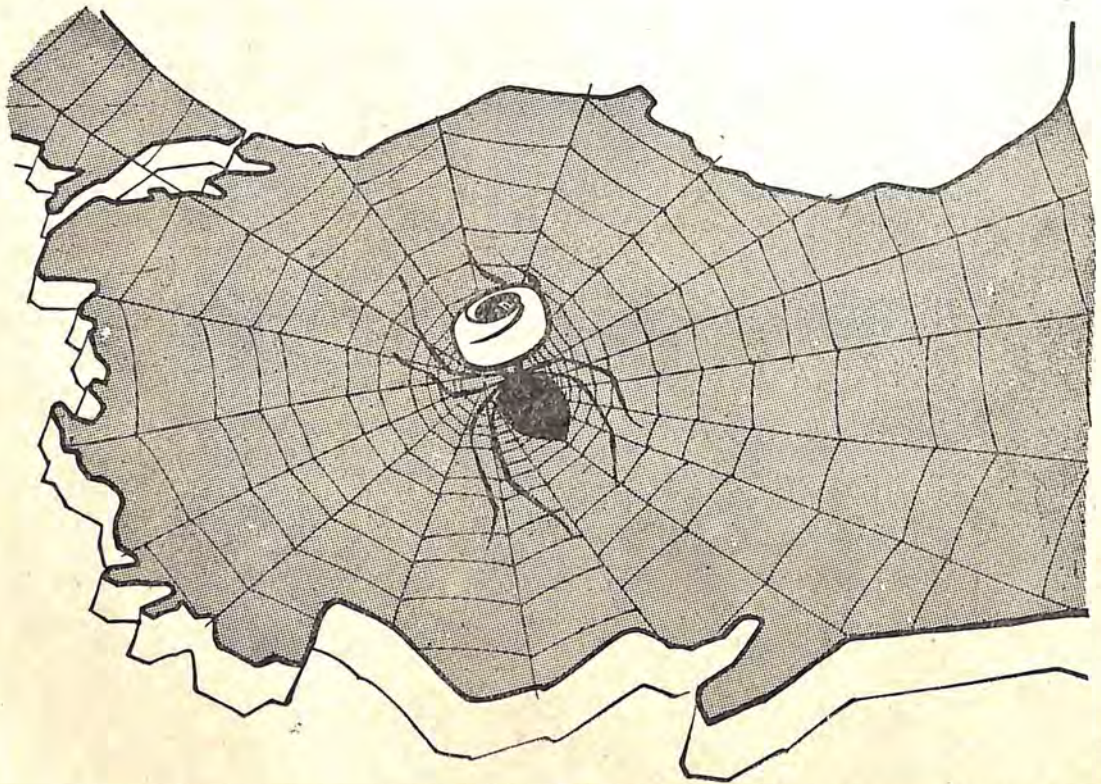
Bu bir aşk, bir macera romanıdır.

Bu, okurken: «Aman bitmesin» diyeceğiniz romandır.

Bu, aradan yıllar geçtikten sonra da unutamıyacağınız romandır.

Üç Hafta
Sonra Akbaba'da

Rektör Ekrem Şerif Egeli: «Görevimiz gericilikle savaştır» dedi.

Örümcek ağı!

İslâmköy'ün İmamı

MUZAFFER İZGÜ

DOKTOR, yüzünü reçellik ayvalar gibi buruşturduktan sonra: — Başka çare yok, dedi. Saniye geçirmeksizin bunu bir oksijen çadırının içine koymak lazım... Yoksa sonu...

— Evet, sonu?...
— Sonu fena olur.
Telâşla sordum:

— Pekiyi, nereye götürelim babamı şimdi doktor bey?
— Hastanenin birine, ancak hastanelerde bulunur oksijen çadırı.

Doktorun elli lira vizite parasını verdikten sonra babamı yüklediğim gibi hızla indim merdivenlerden. Zavallı babacığımın yüzü morarmış, gözleri evinden fırlamıştı. Her basmakta onunla beraber inleyerek:

— Dayan baba, dayan, dedim.
Bir taksi çevirdim yoldan. Allah-tan rastgeldi gece vakti böyle bir boş taksi.

— Sür, dedim şoföre, Memleket Hastanesine.
— Ölüyor mu ağbi? diye sordu şoför.

— Çadıra yetiştiremezsek, ölecek. Şoför, gaz pedalına basınca eski arabanın motörü sahibine küfürler saçtı bizi Memleket Hastanesinin önüne getirdi. Kapıcıya:

— Nöbetçi doktoru çağırın, dedim.
— Niye çağıracağımın nöbetçi doktoru? diye kapıcı yüzüme ters baktı.

Babam sırtımdaydı:
— Çadıra koymazsak ölecek, dedim.

— Kim dedi sana burada çadır olduğunu?

— Hastane değil mi kardeşim burası?

— İyi, anladık, hastane. Ya çadırın içinde başkaları varsa?

— Yahu kardeşim, sen bir kere doktoru çağırırsan ya. O bilir, hasta var mı, yok mu?

— Biz niye bilmiyecekmiz? Bugüne bugün, buranın kapıcısıyız. Sa-

na çadırın içinde hasta var dedik, işte o kadar...

Astımlı babamı, gerisin geri yığdım arabanın içine.

— Sür, dedim şoföre.
— Nereye ağbi?

— Devlet Hastanesine...
Babamın yüzüne baktım. Nasıl da belliydi Azraille cenkleştiği.

— Dayan baba, dayan, dedim çaresizlikler içerisinde.
Devlet Hastanesine varır varmaz, babamı yüklediğim gibi kapıya dayandım. Kapıcı:

— Sarhoş mu? diye sordu.
— Yoo, astımlı, çok acele çadıra konması gerek.

— Ne çadırı?
— Oksijen çadırı.

— Baştabibin haberi var mı?
— Yoo...

— Dahiliyecinin yazısı?
— Yoo...

— Pekii, göğüsçü Rıza beyin?
— Onun da yok...

— Öyleyse çadır da yok!
Babamı, sırtımdan kucağıma alıp, gözlerimden yaşlar boşana boşana:

— Bak kardeşim, dedim kapıcıya, senin de baban vardır...

— Babamın geçmişi... Sarhoşun biriydi deyyus, diye başladı babasını methetmeğe!

— İyi kardeşim, sen bir kere nöbetçi doktora haber versene.

— Neyi vereyim?

— Can çekişen bir hasta olduğun.

— Sen nerden biliyorsun bunun can çekiştiğini?... Var mı elinde bu adamın iki saat sonra öleceğine dair bir vesika? Varsa, hemen doktoru çağırayım, hazırlasın mort raporunu!

— Dayan baba, dayan!...
Yükledim yine babamı sırtıma, arabanın arkasına bıraktım. Şoför:

— N'oldu? diye sordu.
— Öleceğine dair belge istediler!

— Ah ulan dürtüler, bi binseler

şu arabaya yok mu ya, men onları kâğıtsız mağıtsız tahtalıköye salladım ya... Şimdi nereye gidiyoruz ağbi?

— Nümune Hastanesine.
— Ağbi be, yokla be pederinin bi kalbini. Ben ölüden çok korkarım da...

— O mutluluğa ermedi daha zavallı!

Yirmi dakika sonra Nümune Hastanesinin önündeydik. Burma bıyıklı kapıcıya:

— Çadıra konacak bir hasta var, dedim.

— Çadır pozuk, diye tersledi beni ilk anda.

— Koskoca hastanenin çadırı bozuk olur muymuş? Yapma be kardeşim, vallahi billâhi gidiyor babam...

— Bağa nesi ula baban gidiyse? İnanmisen mi, iki çadır vardı hastahananın, biri pozuldu, ötekisi de...

Şoför, tamamladı sözü:
— Varto felâketzedelerine gitti değil mi?

— Hah, eyi bildün, oraya getti!
— Yahu kardeşim, bu çadır öyle çadır değil, oksijen çadırı.

— Eyi, biz bilmiyok mu oksican çadırı olduğun? Oksicanın burda bıraktılar, çadırı aldı gettiller.

Şoför sırtıarak:
— Yuttur babalık, yuttur, dedi!

Kapıcı, bu söz üzerine hint horozları gibi kollarını iki yana açarak kapıya doğru yürüdü:

— Kime yuttur deyisen ula, böğüne böğüne bu hastahananın gece amiri benim. Gırarım vallaha senin o gazma dişlerini...

— Haydi lan oradan yemek artık çıısı!... Demir kapının ardından konuşması kolay, çık da dışarı görelim.

Kapıcı büyük bir sinirle açtı kapıyı ve şoförün üzerine yürüdü. Şoför de kapıcının üzerine yürüdü. Tokat ve yumruk seslerine iki has-

tabakıcı daha çıkıp geldiler. Onların geldiğini gören kapıcı:

— Başhekimin anasına söviy, diye bağırmağa başladı.

— Sövmeydim ulan!

— Sövdün ulan!

— Yemin et!

— Sövdün işde!

— Ulan senin...

— Ulan senin!

Bindik yine arabaya. Şoför, elindeki sıyrığın ucunu dişleriyle koparıktan sonra:

— Şimdi nereye gidiyöz ağbi? diye sordu.

— Kemik Hastanesine, dedim.

Benzin yerine küfür aktı motöre yol boyu. Boyuna söviyordu şoför. Ahçıdan başlıyordu söğmeğe, baştabibin kaynanasında bitiriyordu. Kemik Hastanesinin kapıcısına:

— Aman kardeşim, oksijen çadırı, gidiyor babam, dedim.

— Alamayız kardeşim, formaliteye aykırı, dedi.

— Yahu, n'olursun be kardeşim, bir kerecik uyandırısın ya nöbetçi doktoru.

— Hıh, uyandırayım da yarın işime son versinler, değil mi? Var mı babanın bir yerinde kırk, çatlak?

— Yoo...

— Gördün mü ya, kır babanın ayağını hemen şuracıkta, alayım içeri!

Şoför, yine kızmıştı:

— Ulan, diye gürlledi, esas sizin kafalarınızı kırmalı ya, dinine yandığının dünyası, kimleri Bakan ediyorlar da bir bizi etmiyorlar...

— Dayan baba, dayan!...

— Nereye gidiyöz ağbi?

— Vatandaş Hastanesine.

Üç adam gitmedik, şoför:

— Tam sırasıydı, ulan vallaha bravo pedere be, arabadan iyi dayandı, dedi.

— Hayrola?

— Hem benzin bitti, hem de radyatör muhalefete düştü. Üç saatte dolaşıyöz ağbi, kolay mı yani?...

Yarım saat orada benzin bekledik.

— Dayan baba, dayan!...

Babamın boğazından acayip hırıltılar geliyordu. Ara sıra morarmış gözkapaklarını açıyor, yüzüme ağlamaklı ağlamaklı bakıyordu,

Vatandaş Hastanesinin önüne vardığımızda, Allah-tan olacak doktorun biri genç bir sarışını arabaya bindiriyordu. Babamı sırtıma alıp dikildim karşısına. Ama, onun gözlerinin önünde hâlâ arabayla uçup giden sarışın olduğu için görmedi bile bizi. Tam içeri giriyordu ki, şoför:

— Doktor abicim, biraz da bu yan dikizle, ağır hasta var, dedi.

Dil ucuyla sordu:

— Nesi var onun?

— Hiç bi şeyi yok ağbicim, yalnız ki aramızdan ebediyen ayrılıyor!

Araya ben girdim:

— Astımlı, çadıra konması gerek, yoksa ölecek, dedim.

— Hasan bey gördü mü?

— Hayır...

— Hüseyin bey?

— O da görmedi...

— Vallahi ben burada asistanım kardeşim. Nöbetçi mütehassıs da hastaya gitti, gelir mi gelmez mi bilmem...

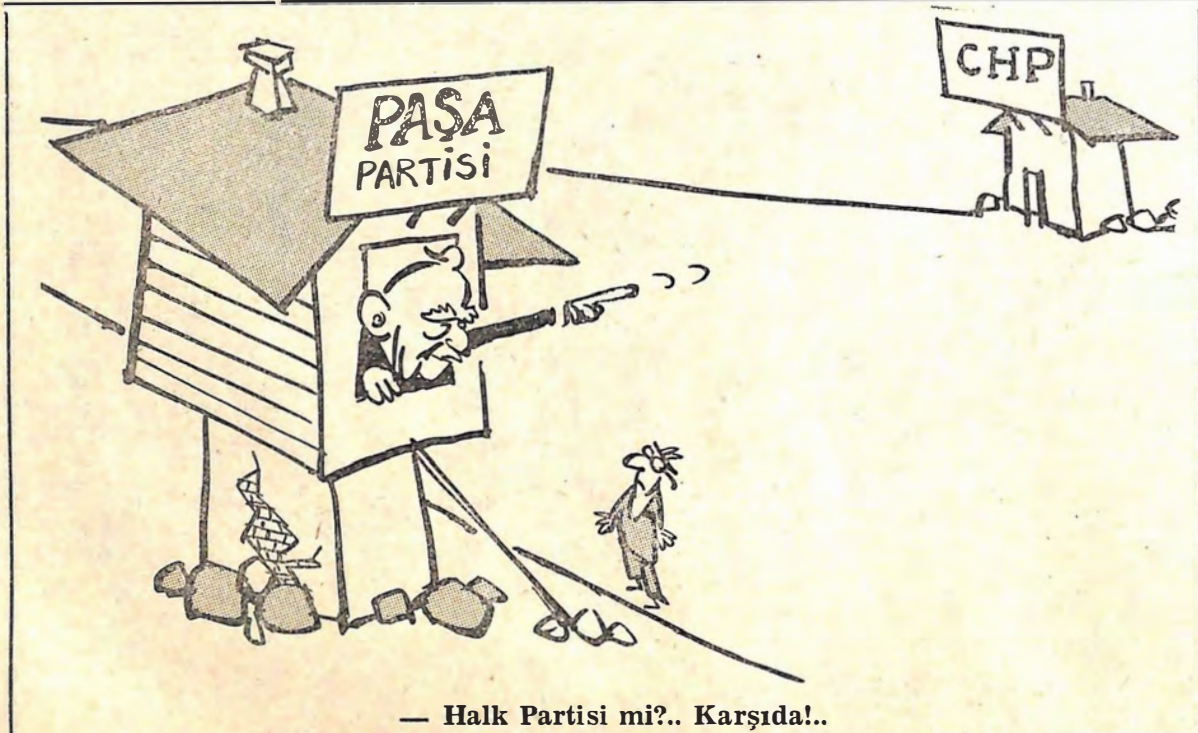
— Yemin vallahi doktor bey, söz veriyorum size, siz şimdi koyun babamı çadıra, yarın hem Hasan beyin, hem de Hüseyin beyin muayenehanelerine gider, babamın yerine muayene olurum, elliye yetmiş veririm!

Doktor içini çekti. (Belli ki sarışına çekiyordu...)

— Olmaz kardeşim, şu yakınımızda Sigorta Hastanesi var, oraya götürün.

Çaresiz, bindik yine arabaya. Şoför:

— Anlaşıldı ağbi, biz bu memle-

— Halk Partisi mi?.. Karşıda!..

Alican — Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi!..

kette ne kadar irili ufaklı hastane varsa dolaşacağız. Keşke depoyu iyice doldursaydık, dedi.

— Dayan baba, dayan!...

Sigorta Hastanesinin nöbetçi doktoru:

— Hastanuzı çadıra koymak için elinizde kesin bir rapor var mı? Hem olsa bile burası işçilerin, olur ki biraz sonra çadıra konacak bir hasta işçi gelir, o zaman ne yaparız? dedi.

— Babamı çıkarır onu koyarsınız doktor bey!

— Hiç öyle şey olur mu kardeşim? Doktorluğa sığmaz öyle şeyler. Bir hastayı çıkar da ötekini koy.. Bunu yapabilmek için vicdan lâzım? Siz en iyisi şu yakında bir hususi hastane var, oraya gidin.

— Dayan baba, dayan!...

Hususi hastanede ne de olsa hususi muamele gördük. Ama ne yazık ki oranın çadırı da aksilik, meşgulmuş. Oradaki doktor:

— Millet Hastanesine götürdünüz mü? diye sordu. Şöför:

— Bi orası kaldı vallahi bey abicim, dedi.

— Çabuk yetiştirin, hastanın hâli hiç de iyi değil.

Sanki şoförle anlaşmış gibi, ikimiz birden:

— Dayan baba, dayan, dedik.

Artık benim de babamdan farkım kalmamıştı. Arabanın arkasında, sinirimden hüngür hüngür ağlamağa başladım. Son nefesini veriyordu babam...

Hastanenin önüne gelince şöför:

— Bi dakika ağbi, sen hiç inme, ben konuşayım, dedi.

Zaten konuşacak halim kalmamıştı ki... Şöför gitti, beş dakika sonra, bir sedye, iki hastabakıcı, iki hemşire, bir doktorla beraber çıkageldi. Gözlerime inanmadım. Babamı büyük bir ihtimamla sedyenin içine koyup götürdüler.

Şöför:

— Seni evine bırakayım ağbi, nerede? diye sordu. Zorlukla:

— Eskiistasyon'da, diyebildim.

Yolda bir ara kendime gelip sordum:

— Allahaşkına nasıl oldu bu iş?

— Oldu işte ağbi, aldırma, salladık andavallara bişey...

— Ne salladın?

— Ne sallayacam, peder için İslâmköy'ün imamıdır, dedim, çıktım işin içinden!

Muzaffer İZGÜ

Ne isterler?

Esmerlere ettik ikrâm
Fıstık, daha ne isterler?
Noellerde körpecik çam
Kestik, daha ne isterler?

Bağın yolunu yitirdik,
Bir saksıda gül bitirdik.
Hâlâ herkes bakar dik dik,
Pustuk, daha ne isterler?

Gelin ayrılmaz köyünden,
Ne anladık bu düğünden?
Hazırladık kuş tüyünden
Yastık, daha ne isterler?

Sevap denilmez hatâyâ,
Kulp takmışlar yumurtaya.
Aldandık, çürük tahtaya
Bastık, daha ne isterler?

Tedbirlerimiz sudan hep,
Arşın burda, orda Halep!
Kuşkulanmak neden acep?
Küstük, daha ne isterler?

Bütün dostlar olmuş hoyrat,
İnat da bir çeşit murat,
Biz de devre uyup surat
Astık, daha ne isterler?

Kıskanmadık zenginleri,
Teşvik ettik bezginleri,
En öndeyken dizginleri
Kastık, daha ne isterler?

Her hamlenin sonu ayaz,
Kalkmıştı sınıf, imtiyaz!
Kimi sus der, kimisi yaz!
Sustuk, daha ne isterler?

Vergilerde ayarlama:
Yama üstüne bir yama!
Yedirdiler acı mama,
Kustuk, daha ne isterler?

Kutlu tutamaz dilini,
Sallar vedâ mendilini,
Gazsız petrol kandilini
Kıstık, daha ne isterler?

Selâhattin KUTLU

ANKARA MEKTUBU

BÜYÜK, BÜYÜK, BÜYÜK KURULTAY...

KUSURSUZ kesilmiş, lâcivert elbisesinin içinde, kongrenin başında yirmi yaş gençleşmiş gözüküyordu. Sıcak, havasızlık, cıgara dumanı onu sonradan yaşının adamı yaptı. İsmet İnönü'den bahsediyorum.

Paternalist (pedersâhi) bir idare ediş tarzı vardı Kurultayı. Aradabilir genç delegeleri azarlıyordu:

«— On tanenizden fazla yanıma gelmesin!»

«— Çekilin...»

«— Ben böyle istiyorum» diye...

Genç delegeler de bir dedeye gösterilen hoşgörülük ve saygıyla, isteklerini yerine getiriyorlardı.

Önündeki kâğıdı gözüksüz okuyordu Akbaba, gözüksüz okuyordu seksen küsur yaşında... Hey genç halefleri, Feyzioğulları, Erimler ve şürekâsı peçe örtün yüzünüze...

Yorulmamış olamazdı, ama yorgunluğunda bile «devlet disiplini» ni muhafaza ediyordu, haşın, dik, sert, hırçın...

Bütün birinci rango, dizlerinde pahalısından bir talebe çantası taşıyan Feyzioğlu, politikanın bile bakışını karartmadığı Bülent Ecevit, suplesler içinde Emin Paksüt, ihtilâlcilikten politikacılığa göç etmiş, yumuk Orhan Kabibay, yaş almış Nihat Erim, Arnaut ve Prusya tipi karışımı Selim Sarper, burunları havada, sahnedeki Paşayı dikizliyorlardı.

Paşanın altında elektriklerle aydınlanmış altı adet ok vardı şişman şişman...

MUAMMER AKSOY :

Daha başkan seçilmemişti amma herkes, yapılan tezahürata bakılırsa, Muammer Aksoy'un seçilmesini bekliyordu, statik ve konvansiyonel Sırrı Atalay'a karşı...

Ve seçildi de, bir miktar uğultudan, sahnenin üzerine inip çıkmadan, sandıklar açıp, sandıklar kapatmadan sonra...

... Ve ortanın solundayız, çünkü Atatürkçüyüz, yazılı patiskaya muzaffer bir edâ sindi... Balkona yapışık tam karşısında, beyaz üzere kırmızı ikinci bir patiska yapıştı: «Komünizm ve faşizm bu memlekette yerleşmeyecektir!»

Ve devam ediyordu Kurultay, elektrikle parlatılmış altı okların altında...

HANIMLAR :

Birinci maddî ve mânevî rangoda

Mevhibe İnönü vardı görmüştük, geçirmişlikler içinde... Önünden geçen beyi de, hanımı da elini öpüyordu. Ben bile şaşıtm: Hiç istifi bozulmuyordu eli öpülenin. O kavi, o sert, o haşın, o ihtirasiyla sarmaş dolaş kocanın yamacında çok çıkışlar, çok inişler görmüştü... Diğer hanımlar, son derece faaldiler. Hele kapıdakiler. Sızmalar olmasın diye büyük ve gürültülü aile toplantısına... Kim sızabilirdi ki?... Baraj yapmışlar, senet sepet istiyorlardı herkesten. O baraja ben de çarptım Akbaba'cım, omuzunda senin gölgeceğinle, içeriye dalınca... Ben Akbaba'yım dedim... Olmadı... Yazarım dedim olmadı... Neyse C.H.P.'nin senyörleri, C.H.P.'nin hanım sultanlarından daha yumuşak, onlar soktu beni içeriye... Baraj dışı'lar anaç anaç titiyorlardı Paşalarının üstüne:

— «Ah canım...»

— «Ah tontonum...»

Eğer mübalâğalanıyorsam Akbaba, bir daha Kurultay yüzü görmiyeyim: Ne büyük ceza dimi?...

Kara üzre, Kadınlar Kolu Başkanı, Cemal Madanoğlu'nun baldızı, Jale Candan, nâzikâne direktifler veriyordu fısıltıyla. C.H.P. milletvekillerinden Nermin Neftçi, kuvaforünün «â la garçonne» lüğünü, sahnedan salona, salondan sahneye taşıyordu. Kavaklıdere muhtarı, «Seçimde, vicdanlar değil, cüzdanlar kazandı» formülünün sahibi Nesime Ünsavaş'ın üfleç kuvaforünün kabarıklığı, arkasında oturan delegelere sahneyi perdeliyordu.

Arkamda Eskişehir delegelerinden gencecik biri vardı. İsmi göğsündeki yaftada okumak için nice gayretlendimse başaramadım. Yemyeşil çocuksu gözleri vardı daha hiçbir inanca kanıksamamış. Öyle bakıyordu Paşasına, öylesine katıksız bir sevgiyle, öylesine arı bir inançla, öylesine hayatını verircesine ki... Halk bazen öyle bakar Akbaba «büyük adamına»... Ve bu bakış içimi parçalar!

Halbuki Paşa her zamanın Paşasıydı, belki biraz daha dışı çökmüş, içi bilenmiş... Halbuki Kurultay herhangi bir Kurultaydı, çıplak, çok çıplak, kaba, çok kaba çıkarların çarpıştığı...

Öyle bakmasana benim halkım, Eskişehir delegesinin gözüyle!... Öyle bakmasana!

Nimet ARZIK

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

ESKİ ŞÖHRETLER

ŞÖHRET, iki sınıf içindi eskiden: Askerler ve şairler... Plevne kahramanı Gazi Osman Paşa bunlardan biriydi çocukluğumda. Dömeke kahramanı Gazi Ethem Paşa da ikincisi... Onlardan sonra, şöhret edebiyatında.. Edebiyatta da şairlerin!

Namık Kemal, başta gelendi şüphesiz. Ondan sonra Ziya Paşa, Şinasi, Hâmit, Fikret...

Bu mutluluğa bizim kuşak bile yetişmiştir: Peçe altında, dudaklarının kırmızılığı yanan ve dişlerinin beyazlığı gülümseyen çarşaf güzelleri, biz geçerken isimlerimizi fısıldardılar.

Şimdi edebiyatçılar, yeni şöhretlerin içinde kaybolmuş, bir eski gün görmüşler ailesidir: Sahne şöhretleri var, beyaz perde şöhretleri var, stadyum şöhretleri var, ses şöhretleri var, fırça şöhretleri var, müzik şöhretleri var.

Dostlarım arasında, yaşadıkları çağın şöhreti olmuş iki kişi tanırım ki, unutulmalarını gönlüm istemez: Şair Enver'le, Sait Çelebi...

Şair Enver, Orhan Seyfi'nin, Halil Nihat'ın, İbrahim Alâaddin'in, Hamamîzâde İhsan'ın, Hakkı Süha'nın çevresinde tanıdığım, babayâni bir İstanbul efendisi idi. Bir küçük memurdu mâliyede. Ara sıra, hâlâ radyoda dinlediğimiz şu güzel şarkı o duygulu şairindir:

Alamam doğrusu dest-i emele,
Bir kadeh ki dolaşır elden ele!
İstemem çâre de olsa ecele,
Bir kadeh ki dolaşır elden ele!

Mavi gözlü, sarı, burma bıyıklı, yakışıklı bir «Kâtibim» di Enver bey!

Talihsizdi. Ama kendi talihsizliğine gülecek kadar kalender...

Dudakları ince bir istihza ile bükülerek:

— Üzüm almaya korkuyorum, demişti, bir gün...

Yüzüne baktığımızı görünce ekledi:

— Manav tartıncaya kadar mutlaka arı bir yerimi sokar.. Hem de en münasebetsiz bir yerimi!

Karamsarlıkta ne kadar haklı olduğunu zaman gösterdi. Anlatayım:

Eski İttihatçılardan Enver bey. Meşhur Kara Kemal'in yakın arkadaşı... Ama hiçbir iyiliklerini görmemiş politika dostlarının. İstememiş de!

Birinci Dünya Savaşı, İmparatorluğun çöküşü ile bitmişti. Talât Paşa kaçmış, Enver Paşa kaçmış, Cemal Paşa kaçmıştı. Önde gelen isimlerin hepsi sinmişti.

Ama bu sinen şöhretler, Kurtuluş Savaşından sonra, birer birer başkaldırmaya, batırdıkları vatana yeniden sahip çıkmaya başlamıştılar...

Atatürk'e ölüm tuzağı kuranlar arasında —haklı, haksız— onların da isimleri vardı.

Bir çoğunu, Doktor Nazım'ı, Cavit bey'i, Şükrü bey'i yakalamış, İstiklâl Mahkemesine vermiştiler. Yalnız arananlar arasında bir kişi yakayı ele vermemişti: Kara Kemal...

Gazetelerde İstiklâl Mahkemesinin bildirisi çıktı: Yerini bilip haber verenlere, büyük bir ikramiye verilecekti... Evinde saklayanlarsa, idam edilecektiler!

İşte o korkulu günlerde, bir gece, şair Enver'in, Cerrahpaşa'daki evinin kapısı çalınmıştır: Eski bir Türk mahallesinde eski bir İstanbul evi.

Enver bey, arkasında entari, ayağında mercan terlik, elinde şamdan, kapıyı açınca karşısında kimi gördü, anladınız, değil mi?... Karanlıkta, başı kalkık yakalarının içine çekilmiş, Kara Kemal'di açılan kapı önünde...

— Enver'ciğim, bir gecelik misafirin olabilir miyim?

Memleketin kaderini avucunda tuttuğu günlerde bir kerecik adını anmayan bu eski arkadaş, bu idam mahkûmu, şimdi ona «Enver'ciğim» diyordu. Bu sığınışın ucunda «Enver'ciğim» için de ipe gitmek vardı.

Ev sahibi, bu beklenmedik misafire kapısını ardına kadar açmıştır:

— Buyur Kemal bey!...

Kemal bey, bir gece değil, birçok geceler kaldı şair Enver'in evinde. Nihayet, polis izini buldu ve Cerrahpaşa'daki evi bastı.

Odaları aradılar, yok. Dolapları aradılar, yok... Tam gidecekleri anda, bahçedeki kümeden bir sigara dumanının tütüğünü görünce:

— Hah, dediler.. Yakaladık!

Ama yine yakalayamamıştılar: Şakağına dayadığı tabancanın tetiğini çekivermişti onlar kümese varmadan!

Ondan sonra, şair Enver'le kızkardeşini attılar hapis haneye... Tam beş yıl!

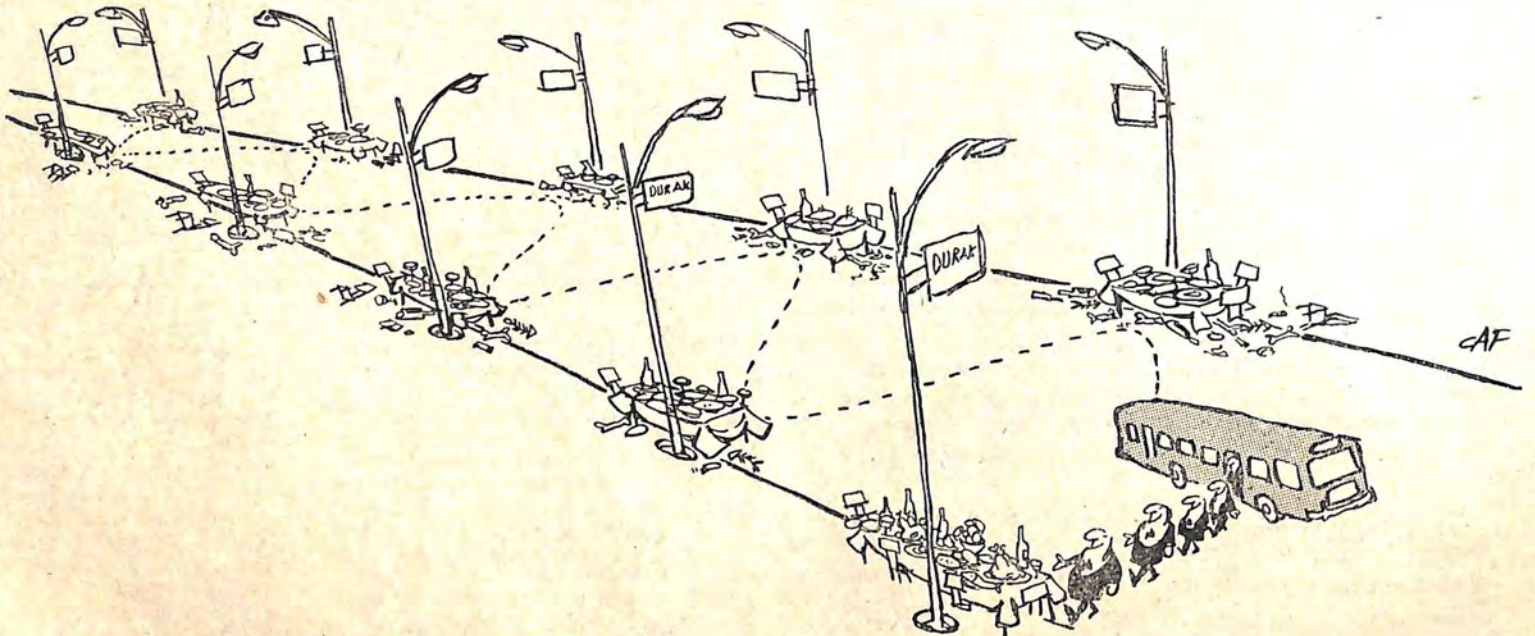
Çıktıktan sonra, vücudundaki —beş yılın silemediği— sopa izleri hâlâ duruyordu!

Enver bey, ucunda darağacı olan bu tehlikeye, bir eski dostluk uğruna atmıştı kendini... Bu, ödenecek en küçük minnet borcu olmayan bir dostluktu.

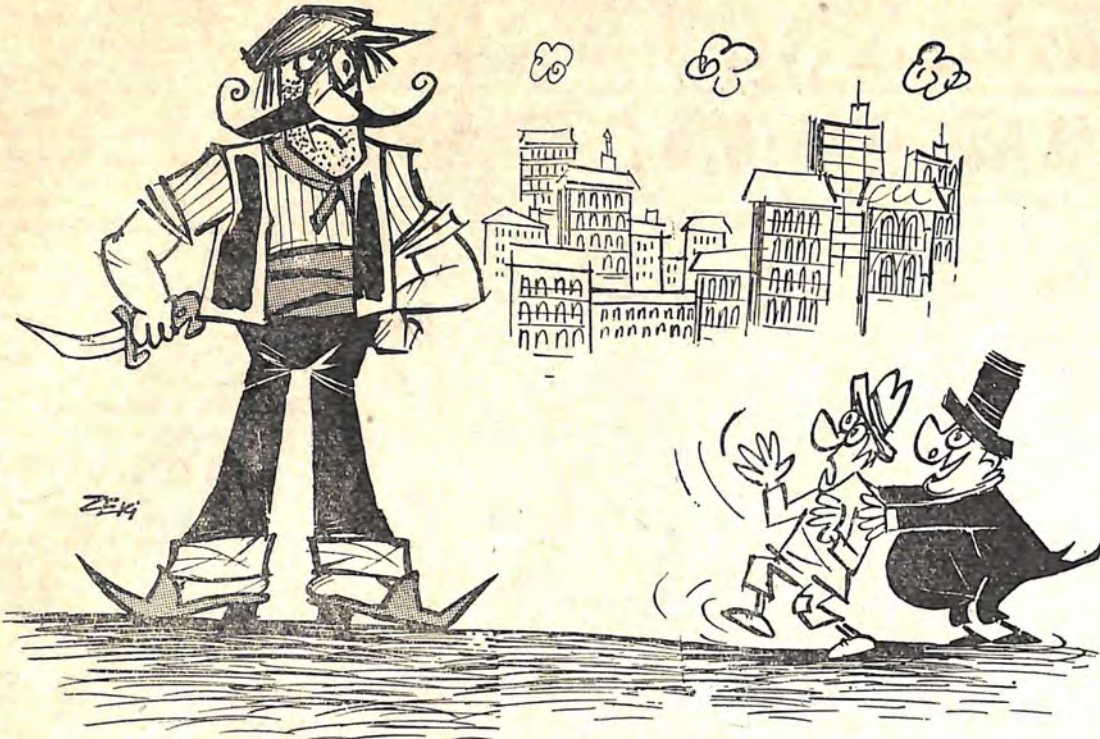
Ama dost buydu, dostluk buydu eskiden!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Çöp heyetinden sonra Avrupa'ya bir otobüs heyeti gitti. — Gazeteler —

İnceleme!

Politikacı — İki yiğit çıktı meydana,
Birbirinden merdane!..

PAZARTESİ

Tersine

Hürriyet gazetesinin son sayfasında bir kedi ile köpeğin sarmaş-dolaş fotoğrafları ve üstünde de şu yazı var: Kedi köpek gibi değil, kardeş gibi geçiniyorlar!

İnsanların ne durumda olduklarını anlamak için, aynı gazetesinin birinci sayfasındaki haberlere bir göz gezdirmek yeter. Efendim, kediyle köpeklerin bile kardeş gibi geçindikleri bir dünyada, maalesef insanlarımız da kediyle köpek gibi birbirlerini yiyorlar!

SALI

Tesadüfen

İlkokul bitirme sınavlarına giren bir müftü, Türkçe dersinden bütünlemeye kalmış!

Fıkra iki satırcık ama, anlamı büyük. Hesap pusulasını getirip yağlı bir bahşiş koparabilmek için dil döken garson sorar:

— Eti nasıl buldunuz bayım?

Bay, cevap verir:

— Tesadüfen... Patateslerin arasında!

Kabahat müftüde değil, bizde! Adamlara kitabı Arapça okutursak, ezanı Arapça okutursak, Cumhuriyetin 44 üncü yılında müftünün Türkçe bilenini bulsak bulsak, elbette tesadüfen buluruz!

ÇARŞAMBA

Sebebi meydanda

Sayın Demirel, «Bizim kökümüz, milletin kalbindedir!» demiş.

Bundan en küçük bir şüphe-miz yok. Sizin kökünüz milletin kalbindedir, C.H.P.'nin kökü milletin kalbindedir, M.P.'nin kökü, C.K.M.P.'nin kökü, kısacası bütün siyasi partilerin kökü, milletin kalbindedir. Zaten milletin bunalması, zaman zaman çarpıntıya uğraması, ateşinin yükselip, nabzının yavaşlaması da bunca siyasinin, milletin kalbiyle uğraşmasından ileri gelmiyor mu?

PERŞEMBE

Önce can

İstanbul Trafik Müdürlüğü çelik barakalarda çalışacakmış.

Ne yapsın garipler? Her halde baktılar ki sürüp giden trafik keşmekeşinden İstanbul'un canını kurtarmaya imkân yok, «Oldu olacak canlarımızı kurtaralım bari» diye, kendilerine çelik baraka ısmarlamışlar. Mâlûm ya, evvelâ can!

GUMA

Bakire kız!

Akşam gazetesinin birinci sayfasında gözleri bantlı bir bayan fotoğrafı. Eh, bu olur. Gözleri bantlı fotoğraflar yayınlayan sadece Akşam mı?

Fotoğrafın altında haberi... Habersiz fotoğraf bir işe yaramıyacağına göre, eh bu da olur. Ve haberin başlığı: «Kız bâkire çıktı!»

Bu olmaz işte! «Kız» ın sözlükteki anlamı zaten «bâkire» olduğuna göre, bunda şaşılacak ne var?.. Haydi «Dul, bâkire çıktı» dese, hep şaşalım!

GUMARTESİ

Bulduk

Konya'da bir konuşma yapan İçişleri Bakanı Faruk Sükan, «Memleketin kâtibe ihtiyacı yok!» demiş.

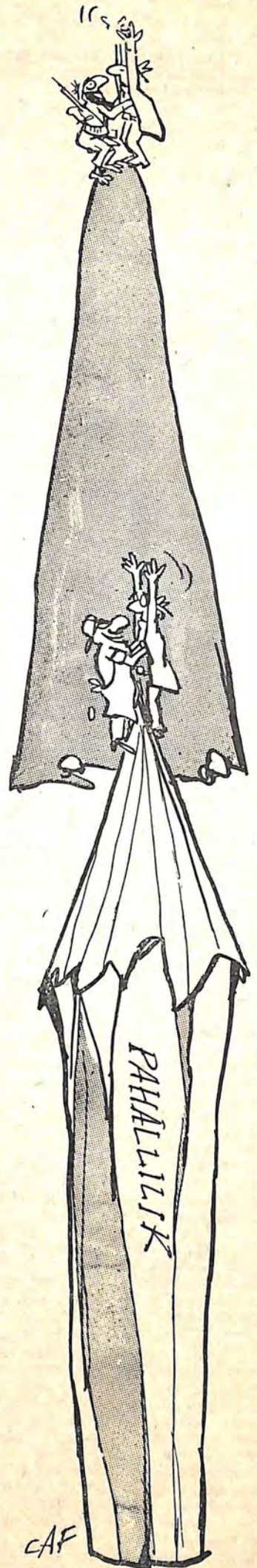
Hay ağzına sağlık. Sayın Bakan kim kızdırdı da bu açıklamayı yapmak zorunda bıraktı? Elbette memleketin kâtibe ihtiyacı yok! Hem sadece kâtibe mi? Öğretmene ihtiyacı yok, okula ihtiyacı yok, polise, jandarmaya ihtiyacı yok, daha bunlara benzer bir sürü şeye ihtiyacı yok. Memleketimizin yalnız ve yalnız bir İçişleri Bakanına ihtiyacı vardı, o makama da hamdolsun doktor Sükan'ı bulduk!

PAZAR

Görünmez kaza

Haberi okuyunca hayretten ağızımız açık kaldı! Polis, bir hırsızı vurmuş!

Hani aylardan beri, «Bir polis, meslektaşını öldürdü!», «Barda tabanca çeken bir polis, iki kişiyi yaraladı!», «Bir polis, şefini öldürdü!» gibi haberleri okuya okuya alışmıştık ama, böylesini duymamıştık: Polis, bir hırsızı vurdu! Vah vahi Şimdi hırsız mı acırsınız, polise mi? Fakat bir ön yargıyla adamın günahına girmiyelim gene. Belki olayda bir kasit yoktur da, polisin eşine dostuna rastlatamadığı kurşunlardan bir de, kazara zavallı hırsızıcıyı vurmuştur!

Dağda soygun,
Şehirde soygun!

HABER çabucak yayıldı:
— Ağanın namusunu temizle-
miş!

— Hiü... dedi idamlık Ali. Kurta-
rır. Ardında ağa olduktan kelli...
Pek önemsenmedi. Çoğunun başı,
ağanın hesabına derde girmiş, içe-
de de bey gibi yaşıyorlardı.

— Emme bunun ki bi başka, dedi
İdris. Cezalanmasını isteyenlerin ba-
sında, namusunu kurtardığı ağa gel-
miş.

Üçer beşer, yeni gelenin çevresini
sardılar.

— Geçmiş olsun, dedi biri.
— Öyle içine kapanıp da, tatlı ca-
nını üzme, diye öğüt verdi başka
biri.

Topal:
— Allahına bırak, kendini boş ye-
re yeme, dedi.

Yeni gelen, çevresindekilerin söz-
lerini duymuyordu bile. Bakışları
yerde, durmadan:

— Ah ülen ah, diye kafasını yum-
rukluyordu. Bize de yapılır mıydı
bu?

İdamlık Ali:
— Boşver dövünmeyi, dedi, nasıl
olduğunu anlat ki açılalım.

— Ağanın namusunu temizleyelim
dedik gardaş, diye mırıldandı yeni
gelen. Fakat kimsede insanlık kal-
mamış. Yaptığımız işin büyüklüğü-
nü anlayan çıkmadı. Hadi diyelim
cahil köylü anlamadı. Kanun anla-
madı. Ülen ağa n'olurdu bari bi tek
sen anlasaydın?

Sordular:
— Toprak meselesi miydi?
— Mera meselesi miydi?
— Kan davası mıydı?
Hepsine kafasını dikti:
— Değel gardaş, değel...
— Peki, neydi?
— Namus meselesiydi...

İdamlık Ali:
— Orasını anladık yeğen, dedi.
Ama iyiyüzü neydi? Hani anlat. An-
lat ki açılalım.

— Sorman, dedi yeni gelen, sor-
man. Hâlâ düşündükçe aklım dura-
cak gibi oluyor. Bizim ağanın can
yoldaşıydım. Başı sıkışıp da, beni
çağırmadığı gün yoktu. Hudut mese-
lesi mi var? Ben hallederdim. Top-
rak davası mı?... Ben... Ağa sadece
çubuğunu tüttürüp, panayır panayır
gezerdi.

Geçtiğimiz kışa kadar bu böyle
gitti. Bahara çıkarken de, bizim ağa-
nın üstüne bi durgunluktu çıktı. Gün
boyu oturduğu yerden kalkmı-
yor, ağzını bıçaklar açmıyor!

— Bre ağam, sana n'oldu böyle?
Durumun bozuldu desek, Allaha şü-
kür işler her zamankinden iyi. Bi
derdin, hastalığın var desek, senin
bi kolun, benim iki bacağımın iri.
Düşmanın var desek, göster icabına
bakayım.

Yok, ser veriyor, sır vermiyor a-
ğa! Bizim ağanın bi de avradı var
ki, namusunun temizliği, güzelliği-
nin ünü memlekete yayılmış. Duy-
dum, doğum yapacaktım. Ağadaki
değişikliği, bu doğuma verdim. O-
lur ki, karısını, çocuğunu yitirmek-
ten korkuyordu. Hele doğum kaza-
sızca bi olup bitsin, ağanın eski ne-
şesi de yerine gelirdi gayrı.

Doğum olmasına oldu emme, do-
ğumla birlik, ağa da eskisinden bin
beter oldu! Gülmeyi, konuşmayı, iş-
leriyle uğraşmayı hepten unuttu.

— Ağam anlat derdine derman o-
layım. Emret, üç köyün toprağını
daha tapun altına katayım. Yalnız
n'olur kendini böylesine salma.

Yalvarırken yalvarırken baklayı
ağzından aldım. Karısının, kendini
aldattığından kuşkulanyormuş!

— Aman ağam, dedim, tövbe de...
Bu nasıl söz?

Bizim ağanın tövbe ne edeceği yok.

— Eh, dedim kendi kendime, av-
radının durumunu ağadan daha iyi
bilecek değilim ya. Olur mu olur.

Ağanın yanına çöküp, başladım
ben de kara kara düşünmeye... Ağa-
nın namusu demek, köyün namusu
demektir. Köyün namusu demek, bi-

Vedat Saygel

AĞANIN NAMUSU

zim namusumuz demektir. Bu kal-
tak hepimize birden boynuz taktır-
sın, eli kolu bağlı, davar ibi dolanıp
duralım ha?...

— Bak ağam, dedim. Böyle kuş-
kuyla yaşamak olmaz. İzin verersen,
bu işin doğru olup olmadığını ben
bi araştırayım.

— Beni üzüntüden kurtar da, ne
yaparsan yap, dedi. Yalnız sonunu
tez getir, yoksa elimden kan çıkac-
ak!

Ağa tahkikat görevini bana verdi,
kendini de «Biraz dolaşacağım» diye
köyden çıktı gitti.

Vardım evin avlusuna, sözde bi
işler yapıyorum. Oysa iş falan yap-
tığım yok, düpedüz avratın hare-
ketlerini kolluyorum. Kuşluk vakti
ben samanlığı düzeltirken geldi ya-
nıma:

— Kolay gelsin Sülman ağa, dedi.
Bana hep «Sülman ağa» derdi.

— Bey nerelerde?
— Panayıra gitti, dedim.

— Bi sevindi, bi sevindi ki sor-
man. Gözleri ışıl ışıl...

— Çok kalacak mı?
— Bi hafta, belki on gün eylenir,
dedim.

Daha da arttı neşesi. Gültüyor, ko-
nuşuyor, sözde bana yardım ediyor.
Ben ise yan gözle hep onu gözlüyü-
rum. Bi ara omuzu omuzuma değ-
di, içim titredi! Şu kaltağın ettiği-
ne bakın gardaşlar. Kocasının köyde
olmadığını öğrendi ya, nasıl da sır-
naşıyor? Hoş eskiden de samanlık-
ğa indikçe, kocası köyde olsun ol-
masın bana yardıma gelirdi emme,
o sıralar namuslu bellediğimizden,
aklımdan kötü şeyler geçmezdi.

Samanlığın kuytululuğuna yürüdüm,
o da geldi. Eskiden de gelirdi em-
me, o sıralar hem o namusluydu,
hem onun namusundan ben şüpheli
değildim. Emme şimdi nasıl da kuy-

tuluğa kuytululuğa geliyordu bi baş-
kasıyla? Ot balyasını kaldırırken
mahsuscuktan dirseğimle göğsüne
değdim, oralı olmadı. Hoş eskiden
de kazara orasına burasına elimin
değdiği olur, ses çıkartmazdı emme,
o zamanlar bayağı namusluydu.

Samanlığın işini bitirdim:
— Dur, dedim, bi de şu kileri dü-
zenleyeyim.

Seğirtip geldi arımdan. Asma
merdivenden yukarı çıktım.

— Beni de çıkarıver, diye uzattı
kollarını.

Eskiden de böyle yapardı emme,
namusu hakkında söz söyleyecek o-
lanın dişlerini avucuna doldurur-
dum o zamanlar.

İçimden:
— Sen çok haklıymışsın ağa, de-
dim. Bi kuş ol gel de, bizim yıllar-
dır «Melek» diye bellediğimiz avra-
dının halini gör!

Kollarından tutup yukarı çektim
de, namusunu sınamak için şöyle
bi öpsem acaba ne yapar diye bi u-
zandım, daha dudaklarım değme-
den bir silkiniş silkindi, bi tokat
aşketti suratıma, kafam samanlığa
uçtu gitti sandım! Zaar yeniden na-
muslu dedirtecek kendine. Ses çı-
kartmadım. Küskün küskün kaçtı
gitti!

Onun ne mal olduğunu, mümkün-
nü yok bu şekilde ortaya çıkara-
mazdım. Uzaktan evi gözlemeye ka-
rar verdim. Gündüz sözde işle avu-
nuyorum, gece oldu muydu, pence-
resinin karşısındaki ağaçlıkta pusu-

ya yatıyorum. Meydanı boş bulup
bakalım içeri kimi alacak?

Bi gün, üç gün, beş gün, gelen gi-
den yok! Gayrı ya görüldüm de dos-
tu cesaret edip giremiyor, ya da
dostunu görüp evde yalnız olduğunu
haber veremiyordu.

Nöbet tuttuğumun kaçınıcı gecesiy-
di bilmiyorum, yatma vaktinde av-
rat lambayı üfledi, pencereyi açıp
başladı etrafı seyretmeye... Bi de
mehtap var ki, mübarek gündüze
çevirmiş ortalığı. Tabak gibi görü-
nüyor pencere. Fistanını sıyrıp at-
mış, o güzel gözleriyle ceylan gibi
bakınıp duruyor. Emme nedense
gelen giden yok! Elim bıçakta, göz-
lerim pencerede, bekleyip duruyor-
um. Hani yavuklusuyla birlikte iki-
sini şöyle kuskıvrak bi yakalasam,
hem ağanın, hem köyün iki paralık
olan namusunu bi temizlesem, dün-
yalar benim olacak!

Ağanın karısı bakındı bakındı,
gördü ki kendini arayıp soran yok,
pencereyi açık koyup, vurdu kafayı
yattı! «Kurtla hırsızın geleceği saat
belli olmaz» derler, bekliyorum.

Vakit gece yarısını geçti, çevrede
hâlâ in cin yok. İçime bi kuşku düş-
tü:

— Len, dedim kendi kendime, bu
avrat pencereyi açık bırakıp yattığı-
na göre, öyle haltlar karıştırıyor de-
mektir. Madem ki dostunun gelece-
ği yok, sessizce içeri girip, şunu
kendin bi sına bakalım. Önce onun
ne mal olduğu ortaya bi çıksın,
sonra dostunun kim olduğunu çı-
kartmak kolay!

Olur olmaz derken atlardım pence-
reden içeri. Mişıl mişıl uyuyor. Sırf
ağanın şerefine kurtarmak için e-
limde bıçak, yorgana açtım, uzanı-
verdim yanına. Şöyle bi elimi attım
ki, tüm çıplak! Vurayım şu kariyı
dedim içimden, sonra caydım. Ev
kendi evi, döşek kendi döşegi... İster
giyinik yatacak, ister çıplak...
Namussuzluğunu iyice ispatlamadan
öldürmek olur mu? Sonradan vic-
danının sızlamaması için, ahlakımı
en ince noktalarına kadar anlama-
lıydım.

Bir iki daha okşadım, uykusunun
arasında yılan gibi kıvrıldı. Bir piş-
manlık duydum. Bırakmak geldi
içimden. Bırakacağım emme, ağanın
namusu var ortada. Ağa bi iş verir,
hele bu iş hepimizin namusuyla il-
gili olur da yapmaktan kaçınılır mı?

Ben böyle öperken, okşarken, av-
rat uyandı. Uyanıp beni yanında
görmesiyle de çığlığı bastı! Sıkı sıkı
avuçladım ağzını:

— Sus len, dedim, görevli geldik
buraya, it gibi ne ünneyip duruyon?

Susmak durmak bilmiyor! Göş-
terdim bıçağı:

— Sus şişlerim, dedim.

— Sana teslim olmaksızın öldür
daha iyi, demez mi?

Kaltağın aklılığına bakın gardaş-
lar. Namussuzluğu ortaya çıkmadan
kendini öldürtüp, beni suçlu düşüre-
cek!

— Yok, dedim, senin ne mal ol-
duğunu ispatlamadan mümkünü
yok öldürmem!

Aman gardaşlar bi de rol yapıyor,
görseniz şaşarsınız. İki gözü iki çeş-
me!

Ağzını bıraktıkça:

— Benden ne istiyorsun? diye hıç-
kırıyor.

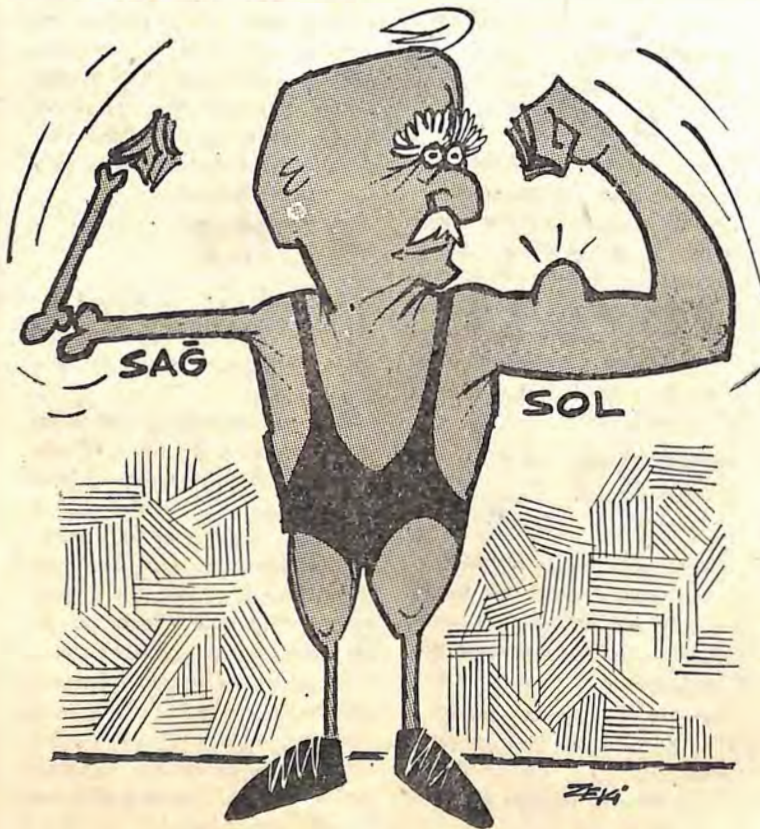
— Namusunu, dedim, namussuz-
luğunu meydana çıkartmak için na-
musunu istiyorum!

Vermedi. Dayadım bıçağı gırtlak-
ğına, namussuzluğunu zorla ispatla-
dım! Sonrası bildiğiniz gibi... Bıçağı
kendine kendine sapladı!

— Neyse, dedi dinleyenler, geçmiş
olsun.

Dertli dertli içini çekti yeni gelen:
— Geçmesine ister istemez geçe-
cek emme, ağaya duyduğum kırı-
lık ömrüm boyunca geçmiyecek! Ü-
len ben senin namusunu temizliye-
yim, sen irza tecavüz ve cinayet suç-
larından bizi içeri atar ha?...

Vedat SAYGEL

Kuvvet gösterisi!

HAP-YUT

Yemek ihtiyacını
kökünden keser.
Derd-i maiyeti
derhal yok eder.
HAP-YUT
fânî dünyayı unut!

MATRAK

HEMHANCIYIZ, HEM YOLCU - HEM SAĞCIYIZ, HEM SOLCU

«Haftalık gazete demeğe 1000 şahit ister!»

9 Teşrinsâni 1966

CİHARÜŞEMBE

Bizimkilere bedava

Bu sayıda Yazı İşleri
Md.: SAĞCI BEY

Aşırı Soğanlar, haddinden ziyade Sarmısaklara saldırdı...

KONGRE KOKTU

S.S.P. GENEL BAŞKANI ELİNDE BİR AVUÇ
TUZ BİBERLE YAHNİLİKLERİN
ÜZERİNE YÜRÜDÜ

Ankara (At Ajansı) — Soğan Sarmısak Partisinin yıllık kongresi, bugün en çeşnili gününü yaşamış, delegelerden aşırı soğanlar grubuna dahil olanlar, cücüklerden birinin tahririyiyle, haddinden ziyade sarmısakların üzerine saldırmışlardır.

Değişmez Başkan «Kırk yıldır soğanlar sarmısaklar arasındayım, böyle koku görmedim» diye beyanatta bulunduktan sonra, cücüklerden birinin uzattığı tuz ve biberi

avuçlayıp, yahnilikler'e doğru yürümüştür. Bunun üzerine yahnilikler geri çekilmişler, aradaki mesafenin açılmasıyla, yürüyüşün uzayacağını gören cücükler «Sen yolculuğa paşam, gerekirse biz ölüm orucuna yatarız!» çığlıkları ile içten tezahüratta bulunmuşlardır!

Paşa gençlerin yanağını okşamış, onların «Sağol» sayhaları arasında gözleri nemlenerek «Sololun çocuklar, sololun!» demiştir.

AH, BU KAFA!

ANKARA, (Özel ve en güzel muhabirimiz döktürüyor): Utanmadan feryat ediyor bi de! Neymiş? Dayak yemiş... Neciymiş? Gazeteciymiş... Ulan, senin gibisini elbette döverler. Sen kim, gazetecilik kim! Yüz kere yazdık, söyledik, şu patlayıcı kafalarınıza sokamadık: Bizim zamanınızda yazı yazmak, iptidai mektepte öğrenilirdi ve öğrenemiyenlere de basarlardı sopayı. Hem de falaka sopasını... Vaktiyle bu sopadan nasibini almayanın âkıbeti bu olur işte... Şimdi, al eline kalemi, yaz başına geleni bakalım!

İtham ediyor!

Aftan faydalanamadığına bozularak Akıl Hastanesinden kaçan İbrik Nuri, dün yaptığı basın toplantısında yine ithamlarda bulunmuştur. Ancak kimi ve neyi itham ettiği her zamanki gibi anlaşılamamıştır.

Kelle-yarı KAHROLSUNLAR!

Elhamdülillâh, bu sabah sağmdan kalktım. Hayra karşı bir selâmnükavlen çekip, kalemi besmeleî şerifile elimde aldığım, ne yazayım diye düşündüm...

Parmaklarım arasındaki haceri esved rengindeki simsiyah kalemdeki önümdeki rengi ak, pürü pâk kâğıda şu kelimeler döktü:

«Madem sağından kalktın ey nâs,
«Sol'a küfredmeden olmaz!»
Ne buyrulur? Vaziyet böyle devam mı edecek?
Tâbir caizse, Cenâb-ı Hak, sol tâbirinin dahi belâsını vermiyecek mi?
Şükrü Çokşüküroğlu

ELİM BİR ZİYAFET

Memleketimizi ziyareti esnasında yemeklerimizi yemek tenezzülünde bulunmayan Altes Majeste Faysal'dan sonra, bu üzücü olayın tam aksi, Afgan Başbakanına verilen ziyafette tecelli etmiştir.

Mumaileyh, malûm olduğu üzere, dostluk uğruna fazla atıştırmış, dolayısıyla gerekli hastalığa duçar olmuştur.

Bundan böyle resmi ziyaretlerde, herkesin yemeğin' memleketindeki evinden getirmesi, sadece dost memleket elçiliklerine bildirilecektir.

İncirler oldu

Dün âfiyetle öğrendiğimiz göre, dahından ham koparılarak sevkedilen incirler, Hal'de kemâle ermiş ve piyasaya arz edilmiştir.

«Güneş ufuktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar!»

Clay'e gösterecek

YANDIM SELMA:
"Clay'in geleceği
varsa, göreceği de
var,, dedi.

Devlet Bakanı Kâmil Ocak'la Zeki Müren arasındaki Clay ihtilâfına ziyadesiyle üzülen Ayıp Sokak'tan Yandım Selma dün bir beyanat vermiş, Clay keratasına göstereceğini söylemiştir.

Yukarıdaki resim Selma'nın nasıl göstereceğini gösteriyor.

BUNA DAYANILIR MI?

Şu resme iyi bakın! Edep yâhû... Memleketi kökünden yıkmak isteyen din ve millet hainleri bakın ismi nerelere götürüyorlar?

Bunu cebinde taşımakla kalmayıp, bir de kaldırımlara düşüren alçak, şimdi viskisini nerede yudumluyordur kimbilir? Polis uyuyor mu?

Eğer biz de olmasaydık, abdestli namazlı muhabirimiz, kasden atıldığına şüphemiz bulunmayan bu resmi kaldırımdan derdest etmeseydi, kimbilir hangi evlâdü iyâl sahibi bir müminin hane-i izzetinde arbede çıkacak ve refikasıyla boşanması neticesinde bir islâm ocağı daha fecaatle sönecekti...

Ey Hak, ne diyelim? Bu işi mümin kaarilerimize havale eyleyelim.

Evet, gazetemizin uyanık müstherileri... Bu edepsizlik şâheserine tekrar, tekrar ve tekrar bakınız... Tükürünüz, elhâk tükürünüz...

Buna dayanılmaz artık!

İlâhi bir RÖPORTAJ

Tövbekâr Cemile
neden HAC'a gitti?

HAC'dan dönüşte
nasıl sakalı çıktı?
Pek Yakında

âmin

Çok
müteyakkız
olalım!

Bu yıl çarşıda, pazarda iyi armut görmedik. Ne dersiniz a dostlar, bağlara, bahçelere incek kadar çoğaldılar mı yoksa?..

Malûm: Armudun iyisini ayı yer de!

Dayan başarırın!

- Otobüs biletlerine de zam yapılacaktı...
- Hakları var: Avrupa'ya tetkik heyeti gönderdiler!..

İzmir polisi, fuhuş yapanları
gardropta yakaladı — Gazeteler —

— Ne yapalım yâni?... Sen sandıktan çıktın, ben de
gardroptan çıktım!

Hapşu...

Türküde tecvit gereksiz,
«Ferhad» a geçit gereksiz,
Dışsıze simit gereksiz,
Yurttaş ümit gereksiz,
Pilâvsız temcit gereksiz,
Hırsız kilit gereksiz,
Uyuzlara bit gereksiz,

Alınmayın hısım, komşu,
Öhü, öhü! Hapşu hapşu!..

Cahil her söze hırslanır,
Azan sopayla uslanır,
Yazar otoda «ıslanır»,
Moruk hâlâ gencim sanır,
Çürük ağaca yaslanır,
Âşık çok nazdan usanır,
Sevdasız gönül paslanır,

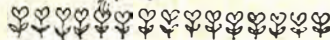
Evde kalan kızlar turşu;
Öhü, öhü! Hapşu, hapşu!..

İstesek börek, baklava,
Ya yağ bulunmaz, ya tava.
Gezdik birçok dağ, taş, ova,
Dedik yerimiz Yalova.
Züğürtlüğe yoktur devâ.
Ne zaman çıktıysak ava,
Bir anda değişti hava.

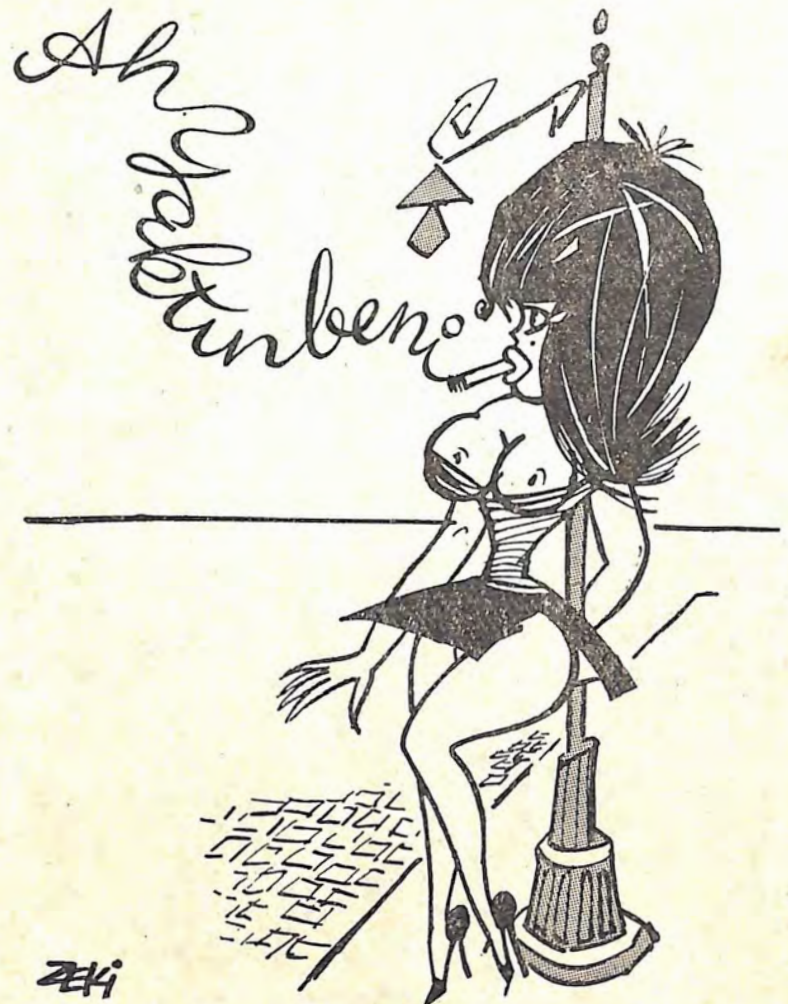
Konsa başa devlet kuşu;
Öhü, öhü! Hapşu, hapşu!..

Eski ve yeni

Selâhattin KUTLU

daşlar!

Dışarı Çıkmak Yasaktır!

MAZHAR ÖNAD

Yıl: 2066...

Dünya nüfusu onbeş milyar; ama bu onbeş milyarı beslemek problemi yok: İnsanlar, havadan, sudan çıkıyorlar gıdalarını... Karaborsa, bakkal, kasap, manav kazıkları tarihe karışmış... Dünyada aç insan kalmamış, sen ben dâvası kalmamış... Sosyal adalet oturmuş...

Besin maddeleri çeşit çeşit komprimelerden ibaret. Komprime deyince hatıra aspiirin komprimesi gelmesin. Bunlar lezzet bakımından zengin. (Lezzet sorununu çözmüşler bilginler) Canınız, bol sarımsaklı bir cacık mı istedi, meselâ, atıyorsunuz ağzınıza cacık komprimesini, çiğniyorsunuz ağzınızda yavvaş yavvaş cacık komprimesini ve aynen... cacık yemiş kadar oluyorsunuz! Plâvı öyle, çorbası öyle, baklavası, böreği öyle, bifteği, kompostosu öyle... (Beslenme sorunu bu denli basitleşince, söylemek gerekli değil ki, çataklar, bıçaklar, kaşıklar, tabaklar rafa... Ne rafı?... Müzelerle kaldırılmış...)

2066 yılı insanları, sinek kanadı gibi ince plâstik elbiseler giyorlar, bir günlüğüne giyip atıyorlar. (Çünkü tüm hastalıkların elbiselerden geçtiği anlaşılmış...) Erkeklerin pantolonları şort biçimi, kadınların ayakkabıları düz, göğüsler meydana; etekler, kilolara kadar kısa. (Mini etek, yok etek olmuş) İnsanlar, cinsel sorunlarda tam olgunluğa kavuştukları için bu gibi açıklık saçıklıkları ayıp saymıyorlar artık: Ayıp sözcüğü kaybolmuş. Yalnız sözlüklerden değil, dillerden, kafalardan silinmiş...

Beşyüz yıl önce: «İnsanların dünyaya gelmelerine vasıta olan bir fiil kaybolamaz!» diyen Montaigne'nin felsefesi 2066 yılında cuk oturmuş; ufak bir değişiklik yapmışlar sadece: «Laboratuvarlarda bol bol sun'î insan yapıldığına göre, kadınların çocuk doğurmaları abes... Ayıp sayılmayan fiil, artık insanların dünyaya gelmelerine vasıta olamaz ve olmamalıdır!» demişler; dedikleri gibi de yapıyorlar.

2066 yılında en korkunç hastalıklar, —bugünkü ölçüye göre korkunç tabii— tek bir komprime ile yok edildiği için, sinek avlamaktan usanan doktorlar, mecbur olmuşlar kliniklerini kapatmağa; buna karşılık operatörlük, eczacılık dev adımlarla ilerlemiş...

Yüz yaşında iki delikanlı konuşuyor:

— Eee, yeni kalbinizden memnun musunuz dostum?

— Ne demezsin kardeşim, tekrar dünyaya gelmiş giyim... Sizin sindirim cihazınız ne âlemde?

— Vallahi, barsaklarımdan iki metre aldılar, biliyorsunuz, ne hazımsızlık kaldı, ne gaz... Çocuk gibi rahatım. Böbreklerimi de değiştirmeyi düşünüyorum.

(Şunu kaydetmek yerinde olur ki, 2066 yılı ameliyatları narkozla falanla değil —bunlar tamamiyle demode artık— manyatizma ile yapılmaktadır: Operatör, hastasını tatlı sözlerle uyutur, ameliyat masasına yatırır; beynini açar; beyninin mü-nasebetsiz kısımlarını alır, yerlerine münaşiplerini kor; rahat rahat işini görür ve tekrar tatlı sözlerle hastasını uyandırır... Ameliyat beş saat sürmesine rağmen hastanın kılı bile deprenmemiştir: Turp gibi kalkar ve sigarasını tütürerek çıkar, gider.)

2066 yılında şehirler, atomik tesislerle ısıtılıp soğutulmakta: Odun, kömür, soba dertleri, kalorifer maskaralıkları ortadan kalkmış... Denizlerde, havalarda, karalarda taşıt araçları arı kovani gibi kaynaşmakla beraber, her taraf derin sessizliğe gömülmüştü. Çünkü insanlar, motorları, egzozları susturmanın çaresini bulmuşlar, kavuçuaktan asfaltlar yapmışlar, hâsılı gürültü denen belâdan yakalarını kurtarmışlardır... Dünyada sinir hastası hemen hemen hiç kalmamış gibi bir şey...

2066 yılında televizyon artık pek harcılaem olmuş: Çocukların ceplerinde bile televizyon var. Telefonlara gelince, onlar da televizyonlu: Herkes konuştuğunu karşısına alıp öyle konuşuyor, konuşmasını ona göre ayarlayabiliyor: Faraza umum müdürünüze telefonu açtınız ve baktınız ki herifin suratu mahkeme duvarı, hemen işi olağan üstü pohpo ha döküp:

— Maşallah beyefendi! Bu vişne çürüğü kravat çehre-i âlinizi amma da açmış ha... Ben diyeyim konuşuyor, siz deyin nutuk çekiyor!

Diye başlıyorsunuz. Yahut, evde hanım, hizmetçi kıza kavga ederken telefonla üstlerine varıyorsunuz, siz faraza, kopuk düğmenizi dikmediği için, o sabahki kabul töreninde sizi kepazeye çeviren karınıza şiddet-

le çatacağınız yerde, aşağıdan alıp tatlı tatlı:

— Cicim, işlerim ara verdi de şöyle bir hatırlarını sorayım, hem akşam gelirken, geçen gün beğendiğin mantoluk kumaşı getireceğimi de müdeleyim, dedim.

Diyorsunuz...

Evet, 2066 yılında televizyon bu hale gelmiş, ama telesansiyon henüz o seviyede değil... Telesansiyon mâlûm (?) telle duygu aktaran cihaz demek... Çünkü yirmi birinci yüzyıl insanları, birbirlerini uzaktan görmeyi yetersiz bulmuşlar, bir de uzaktan birbirlerini okşayıp koklamayı denemişler ve neticede bu telesansiyon cihazını yapmışlar. Bu cihaz sayesinde, meselâ Okyanusta seyahat eden bir adam İstanbul'daki karısını rahatça öpebiliyor, okşayabiliyor. Gelgelelim, bu çapkın telesansiyon cihazı, teknik hatâ yüzünden dalgaları karıştırdı mı, Okyanustaki adam da dalgaya düşüyor ve İstanbul'daki karısını okşayacağı yerde, bu sefer hiç bilmediği bir diyarda, hiç tanımadığı bir adamın karısını okşamağa başlıyor:

— Çek elini göğsümden terbiyesiz herif!... Ben senin karın değilim!

— Yaaa, affedersiniz, siz kimsiniz?

— Benim kim olduğum sizin üstünüze vazife değil; belki komşunuzum, belki bir yabancıyım.

— Pekiii, benim yabancı olduğumu nasıl anladınız?

— Karınızı tanıyorum.

— Anlaşıldı mı, o vasıta ile benim okşama tarzımı demek... Şu kadınların ağızlarında bakla ıslanmıyor vesselâm!

— Bu seferlik affediyorum, ama dikkatli olun, bir dahaki sefere karınıza söylerim ha...

Telesansiyonun ara sıra böyle aızlıkları oluyor.

2066 yılında insanlar, telesansiyondan başka bir de teletransportasyon yapmışlar ki, işte bu müthiş, havsalaya sığar işlerden değil. Teletransportasyon, muazzam ağırlıkta eşyaları bir solukta kıt'alar aşırı yerlere havadan aktarıyor. (Vapur, tren, kargo, şilep, ving, hamal, tahmil tahliye patırdılarını güllünc bir hale sokmuş bu teletransportasyon...)

Meselâ Amerika, Türkiye'ye yüz bin ton buğday gönderecek, değil mi, —2066 yılında böyle şeyler kalmamış ya, hep bugünkü ölçüye göre konuşuyoruz— Amerika'daki buğ-

daylar, dostluğa yakışır zarif bir ambalaj içinde teletransportasyon cihazına yerleştiriliyor, bir düğmeye basılıyor, hop, göz açıp kapayana kadar ambalaj, Türkiye'deki teletransportasyona teslim...

2066 yılı insanları Ay'a gitmişler gelmişler, gitmişler gelmişler, gitmişler gelmişler; gide gele, gide gele cümlelelelele gına gelmiş: Ay'daki arsalar para etmiyor, arazi para etmiyor, uranyum ticareti para etmiyor, çünkü dünyada bol bol uranyum yapılmaktadır. Bu durum karşısında daha uzaklara el atılmışlar ve 2066 yılında ilk defa Merih gezegenine kadar uzanabilmişler.

Feza gemisi, beşyüz kişilik bir kafe ile ve saatte yüzbin kilometre hızla boşluğa atılmış, ama gidiş işte o gidiş: Aradan günler geçmiş, haftalar geçmiş... Herkeste telâş, herkeste heyecan, herkeste endişe, herkesin dilinde eski bir şarkı:

— Gitti de yârim gelmedi, elbet bunda bir iş var!...

— Kazaya mı uğradılar?

— Motorları mı bozuldu?

— Güneş'e mi düştüler;

— Sonsuz fezada eriyip gittiler mi zavallılar?

Bilginler seslerini yükseltmişler ve bu soruları topyekûn cevaplandırmışlar:

— Kazaya uğrayamazlar, motorları bozulamaz, Güneş'e düşmezler. Fezada eriyip gidemezler; çünkü biz onlara gidiş-dönüş bileti kestik, teknik hesaplarımızı, kılı, dörtbin kırka yarararak yaptık!... Çocuk oyuncuğu mı bu?!...

— O halde?

Seslerini yükselten bilginler, bu kez seslerini alçaltıp boyunlarını bükmüşler:

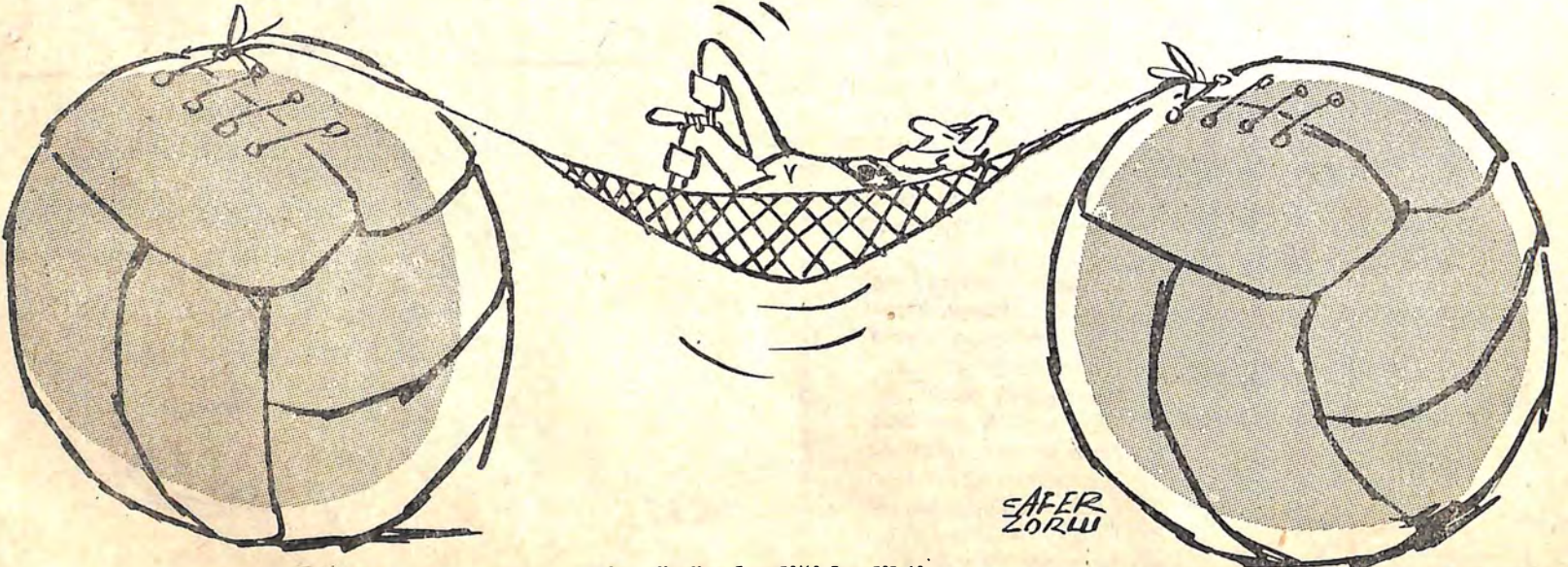
— O halde, demişler, bir ihtimal daha var, o da ölmek değil, geri dönmek: Gittikleri yerden hoşlandılar besbelli ki, geri dönmek istemiyorlar!...

Bu açıklama üstüne dünya birbirine karışmış... Derken, günlerden bir gün, yanmaz bir şişe içinde bir mesaj düşmüş:

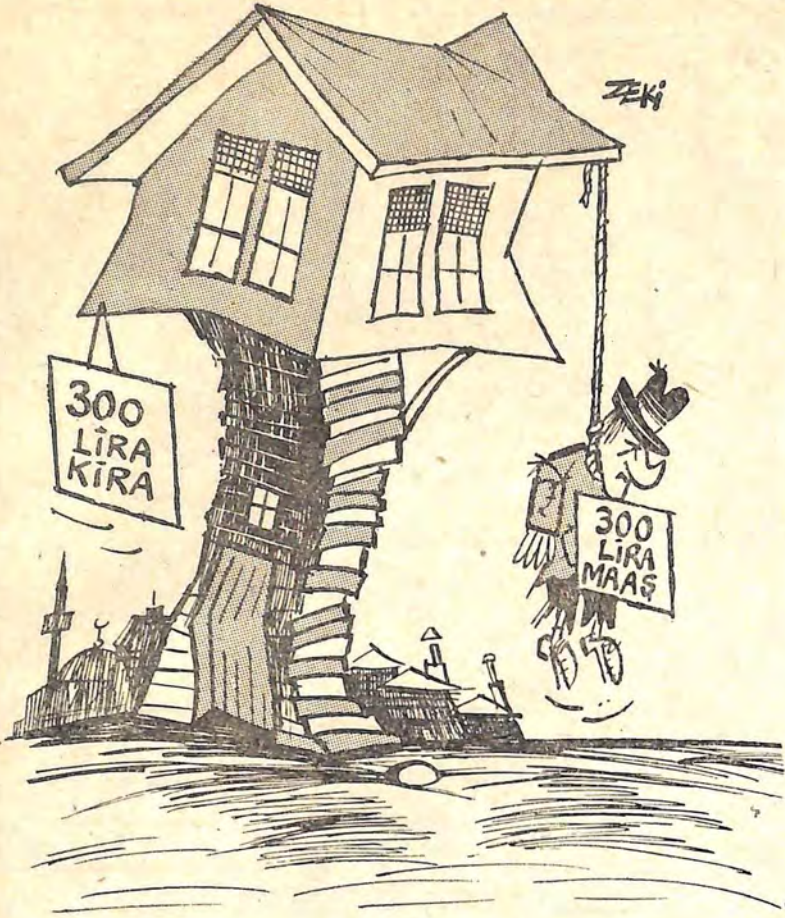
«— Biz, diyorlar, Merih yolcuları, Dünya cennetini şimdi bulduk. Mendebur arz yuvarlağı sizin olsun!.. Asla geri dönecelerden değiliz, bilmiş olun!

— Demek, demek, demek Dünya cenneti Merih'te imiş ha?.. Biz ne duruyoruz peki, haydi Merih'e öy-

2-0 lık Rusya galibiyetinden sonra :

Bir günün beyliği beyliktir!

«Memurun ölümü!»

leyse, haydi Merih'e, haydi Merih'e!..

Dünyanın dört bir bucağından Merih'e bir akındır başlamış ki, Allah Allah da Allah Allah!... Giden gelmiyor, giden gelmiyor...

Bre aman, Dünya boşalıyor. Bu durum karşısında, beş kıt'a'nın birleşik devletleri cumhurbaşkanları birbirlerini ivedilikle toplanmaya çağırmışlar:

— Dünya boşalıyor, diye bağırmış Amerika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı.

— Evet, boşalıyor, demiş Avrupa Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı.

— Durum kötü, diye homurdanmış Asya Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı.

— Ne yapacağız? diye sormuş Afrika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı.

— Bilinmez ki, diye omuz silkmış Avustralya Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı...

Beş gün, beş gece, beş cumhurbaşkanı kafa kafaya vererek bu işe bir çare aramışlar; sonunda, bütün Dünya hava meydanlarına, gökkuşakları cesametinde şu ışıklı mesajı yazdırmışlar:

«Dünya etrafında kırk bin kilometre yükseğe kadar çıkmak serbesttir, ondan öte dışarı çıkmak katiyen yasaktır!»

Mazhar ÖNAD

Küçük Sahnede Büyük Oyun!

ÖNSÖZ

Penum tanıtığım Oflizade Miçap, esasunda lâs'tur... Tutmuş erçekluğu, çağırılmış pizu... Bi çideyum tedum tiyatorasına!

Haçan seyrettuk oyunu, tedu bağa:

— Ha bu oyun nasıldur?

Tedum oğa:

— Pen bu oyunun taleverasından çıkarmayım ama, sen da, tayfaların da, hepunuz oyle bir gayretla oynatunuz çi... Pizu oyle culmekluk ettunuz çi, culmekten vaçit bulup ta kusur ariyan... namussizdur!

Sarıldı poğazıma:

— Ha dalayım sağa, poyle iltifatlar da olmasa ceberecoğuk sanat aşkına, dedi, şıçur pizu yaşataysınız!...

Pirazdan okiypup ta anlayamayaçağunuz lâfları, ha bu sanat meçnununa ithaf eteyrum!

Selâmünaleyçum!

Bülent ŞEREN

NOT : Önsöz'ün tercümesini şu adresten isteyiniz: Mücap Ofluoğlu, Küçük Sahne, Beyoğlu - İSTANBUL.

SONSÖZ

Sanat eleştirmesiz yürür mü?... Yürümüyor ama, bitişikteki kaktüs saksısına bakarsanız, yükseliyor!

Bu saksıyı çizerken, çiçeğini en üste, oyunun adına ve konusuna saygı olsun diye koymadım. Suzan Uztan, Stephane (namı diğer Kaktüs Çiçeği) ndeki başrolü gerçekten başarıyla götürdü...

Ondan sonra, bilmecelerdeki gibi yukarıdan aşağıya doğru sıralanan Mücap Ofluoğlu, Nurhan Damcıoğlu, Erhan Gökgücü, Can Dirim, Yılmaz Gruda, Güzin Özipek, Baha Pir bir derecelendirme maksadıyla değil, sadece piyes yazarının takdim sırası ile altalta konulmuşlardır.

Eleştirici olup da sanatçıda kusur aramamak, hele maksatsız eleştirici olunca birinde kusur bulup da öbürlerine toz kondurmamak oldukça ayıp sayılacağı için, bitişikte karikatürlerini gördüğünüz kadroyu tepeden saksıya kadar bir eleştirelim de onlar da görsünler günlerini!

Suzan Uztan, İnek Şaban'ın başarisını, yarı inek, yarı kadın olarak da başarı ile sürdürüyor.

Mücap Ofluoğlu, «Belki evde rol yaparım ama, sahnede asla!» dercesine tabii ustalığıyla insanı korkutuyor...

Nurhan Damcıoğlu, bizlerin tadına doyamadığımız ciciğini, B.B. liğe özenmeden de alkışlatılabildi.

Erhan Gökgücü, seyirciyi akademik bilgisinin sisleri arasından sezebilen bu genç sanatçı, konservatuar öğütleriyle, piyasa oyunculuğu arasında sahne azabı çekmekte...

Can Dirim, Arena Tiyatrosunun Küçük Sahne'deki bu misafir sanatçısı, oyunda da misafirimsi bir rol kavrıyor...

Yılmaz Gruda, taşıdığı büyük güçlerin sahneye de sığmayacağını görünce, «Borç bini açınca baklava, börek yenir» kabilinden serbestlikle dolaşiyor seyirci karşısında...

Güzin Özipek, sahne dışındaki sıcağın insanlığına, içdenlik ve gönüldaşlığına uymayan o züppe, o koket, o geçkin rolü değerlendirdiğine göre gerçekten sanatçı...

Baha Pir, oyundaki (Cochet) rolünü rahatsız olan Zafer Önen'in —geçmiş olsun— yerine oynuyormuş... Ama, hiç de veresiye bir tipe benzemiyor. Başarılı ve ciddi...

İşteee, eleştirme de bitti.

Bu kadro var oldukça Küçük Sahne'den büyük oyunlar beklemek her zaman hakkımızdır.

Akhaba'dan sevgilerle...

— İşte «kucak dolusu sevgiler» diye buna derler!

Mesihurlar! Güldürüyor!

Gaf üstüne gaf!

MAC CORMICK ile karısı, Paris'teki akrabalarını ziyarete gelmişlerdi. Otelden çıkarken Mrs. Mac Cormick, kocasına döndü:

— Sakın, dedi, evdeki gibi palavra atmağa kalkma burada!... Şayet böyle konuştuğunu duyarsam, başınla işaret ederim, bunun üzerine hemen lâfını düzeltirsin.

O akşam ziyafette, akrabalarından biri Mac Cormick'e sordu:

— Duyduğuma göre Glasgow'da bir otel yapıyormuş?..

— «Evet...» diye cevap verdi Mac Cormick. «Muazzam bir otel yapıyor... Yalnız yemek salonunun uzunluğu bin metre...» deyince, karısı başıyla işaret etti. Bunun üzerine Mac Cormick, «Genişliği ise, bir metre!» diye lâfını düzeltti!

Kokteyl için!..

İSKOÇ gazetelerinde bazen öyle acayip ilânlar çıkıyor ki, ciddi mi, yoksa şaka mı olduğunu insan kolay kolay kestiremiyor.

Meselâ, Aberdeen gazetesinde şöyle bir ilân çıkmıştı:

Yarım şişe Vermut'u olan ciddi bir bay, bir şişe Cin'i olan namuslu bir bayanla «Kokteyl için» tanışmak istiyor!

Dur bir dakika!

MAC TAVİŞ ile Smith, otobüste gidiyorlardı. Biraz sonra aynı otobüse binen genç bir kız, Mac Tavish'e gülümseyince, İngiliz sordu:

— Bu kıza tanıyor musun?...

— Evet, tanıyorum...

— Haydi, beni de tanıştır öyleyse...

Mac Tavish:

— «Dur bir dakika...» diye arkadaşını tuttu. «Biletini alsın da öyle!...»

Ona göre taksınlar!

TOBY Mac Donald nikâhtan önce sağdica sorar:

— Nikâh merasiminden sonra, misafirler bizi çiçek yağmuruna tutacaklar mı?...

— Elbette, âdet böyle!...

— Pekiyi, arabamızın arkasına iki çift eski ayakkabı da takacaklar mı?

— Takacaklar tabii...

— Aman, söylemeyi unutma öyleyse... Benimki 42, Mary'ninki 38 numara... Ona göre taksınlar!

Hemen evlenelim!..

sevinçle sevgilisine sarıldı:

— Haydi, dedi, hemen evlenelim öyleyse!...

SEVGİLİSİYLE parka giden Mac Nepp:

— «Peggy...» diye fısıldadı bir ara. «Her gün biraz daha güzelleşiyorsun.»

Genç kız gülerken cevap verdi:

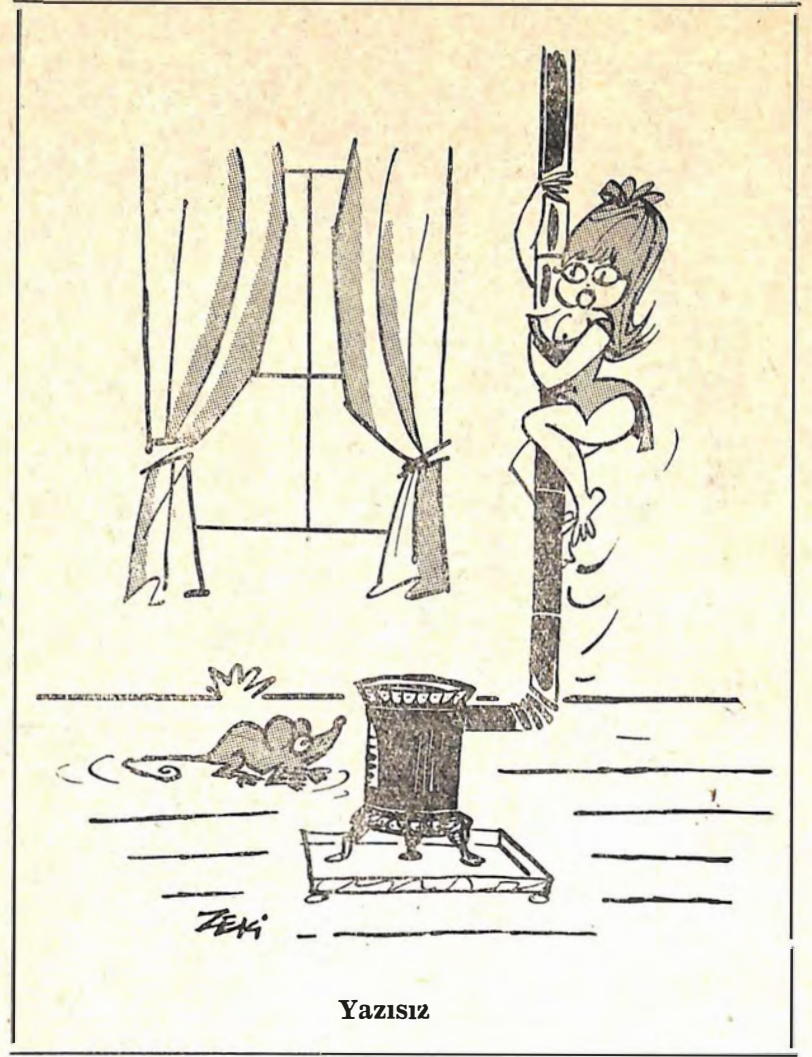
— Her halde perhizden olacak!...

— Ne perhizi?...

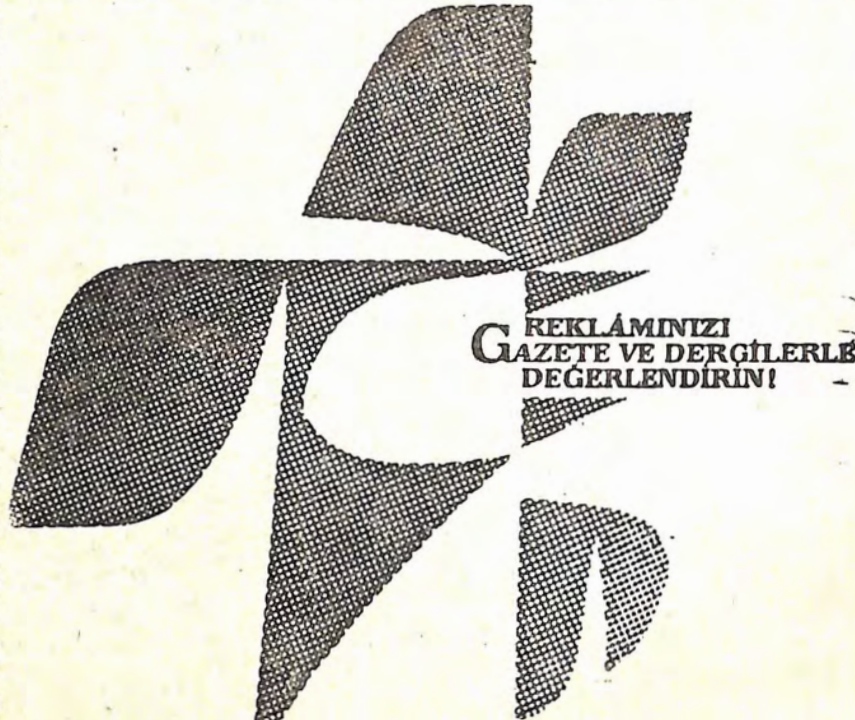
— Şişmanlamamak için çok az yiyorum da...

— Bu perhize daha ne kadar devam edeceksin?

— Bütün hayatım boyunca... Mac Nepp bunu duyunca,

Yazısız

BASIN İLAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :

Cağaloğlu, Türkoğlu, Caddesi No. 4
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telegraf adresi : BASINKURUMU

(Basın : 22180 — 255)

CEYMİS BONT

NE MÜNASEBETLE Mİ ARIYORUZ?.. KUYUMCUDAN ÇALDIĞINIZ GERDAN- LİK MÜNASEBETİYLE!

SİVİL POLİS, ÇALINAN GERDANLIĞI ÇIKARIR BONT'UN İÇCEBİNDEN.

NAH, İSTE... DE- Lİ ELİMİZDE!..

AH, CEYMİS.. NASIL YAPTIN BU İŞİ?

"GİK", BİLE DİYE- MEDEN BONT'UN BİLEKLERİNE KE- LEPCEYİ GEÇİ RİVERİRLER...

BU RESİM, KUYUMCUNUN VİTRİNİ KIRILDIĞI ANDA, OTOMATİK BİR FOTOĞRAF MAKİNESİ TARAFINDAN ÇEKİLMİŞTİR. BONT OLAYI KAFASINDA CANLANDIR- MAĞA ÇALIŞIR. BİRİSİ BONT BAYGINKEN BU OYU- NU OYNAMIŞTIR... AMA KİM?..

NE ZAMAN DÖNERSİN SEV- GİLİM?..

EN AŞAĞI BES SENE SONRA!

POLİSLERE BİLE DOKUNUR BU AY- RILIK SAHNESTİ...

HERKES BİRŞEY DÜŞÜNÜYOR AMA, CEYMİS BONT NE DÜŞÜ- NÜYÖR ACABA?..

HAFTAYA = HİLTON

— 20 —

Saçma bir fikir geldi aklına:
— Ya hava da parayla olsaydı?
Kaç gün yaşarlardı acaba?
Eczaneye girdi. Tezgâhın önünde, deri mantolu bir bayanla, yüzü kan gibi kırmızı kocası duruyorlardı. Kadın bir şeyler beğenmeğe çalışıyordu. Tezgâhtar:
— Bunlar çok iyidir hamfendi, cildi besler, diyordu.
Kadın da:
— Geçen sefer aldım, beğenmedim, diyordu.
Tezgâhtar, tam tezgâhtar tavrıyla sırtarak:
— Öyleyse hamfendiye şunlardan verelim, dedi.
Mızımız kadın sordu:
— Açık pembeleri var mı bâri?..
— Var efendim. Çok uçuk pembe-leri var. Şunları nasıl buldunuz hamfendi?
Kadın, kocasına gösterdi:
— Nasıl, bu renk iyi gider mi bana?
— Sen bilirsin hayatım.
— Bir de gece sürüleninden verin.
Tezgâhtar:
— Başüstüne efendim, dedi. Birer tane mi olsun?
— Evet, birer tane.
— Yeni şampuanlarımızı görmek istemez misiniz? İthal malı, Paris mamûlâtıdır.
— Bakayım!..
— Saçlara bir ipek yumuşaklığı ve parlaklığı verir.
— Öyle mi? Kaça bunlar?
— Ucuz efendim. 13 lira 25 kuruş. Kaç tane olsun hamfendi?
— İki..
Kocasına döndü mızımız kadın:
— Bir tane de sana alalım, dedi.
— Pekiyi nonoşum.
— Bir de şanuar lütfen!..
Tezgâhtar sırtarak sordu:
— Büyük mü olsun efendim, küçük mü?
— Büyük!..
Tezgâhtar, dört kutuyu ve kolonyayı bir beyaz kâğıda sardı.
— Borcumuz? diye sordu kırmızı yüzlü adam.
Tezgâhtar önündeki kâğıda yazdığı beş rakamın toplamını söyledi:
— Elli dört lira, yetmiş beş kuruş efendim.
Adam, cüzdanından bir yüzlük çıkardı, tezgâhtara uzattı.
Paranın üstünü alan çift, kolkola girerek eczaneden çıktılar..
Selâhattin, kapının yanında duruyordu hâlâ. Büyük bir rakam duymaktan korkuyordu. Onun için ya-

naşamıyordu tezgâhtara. Neden sonra onu gören tezgâhtar:
— Ne istiyorsun? diye sordu.
Selâhattin elindeki reçeteyi gösterdi.
Tezgâhtar, Selâhattin'in uzattığı reçeteyi okuya okuya dolaplara yanaştı. Yukardaki sıradan iki kutu aldı. Başka bir dolaptan da bir kutu aldıktan sonra hesaplamağa koyuldu. Bütün bunların hepsi o kadar âni olmuştu ki, Selâhattin «Fiatını öğrenmeğe gelmişim» diyememişti.
Tezgâhtar:
— 62 lira elli kuruş, dedi.
Ayaklarının bağı çözülürdü Selâhattin'in. Sordu:
— Ne dediniz?
— 62 lira elli kuruş..
Yutkundü. Tükürüğünü yutamadı. Boğazına bir el sarılır gibi oldu. Yalvaran gözlerle baktı kalfaya..
— Ben... Ben... diye kekeledi. Fiatını öğrenecektim de..
Kalfa hırsıyla yırttı itinayla yaptığı paketi.
— Burası danışma bürosu mu arkadaş?
Selâhattin korka korka uzattı elini. Tezgâhın üzerindeki reçeteyi aldı. Titrek adımlarla dışarı çıktı... Bir tek düşünce vardı kafasında..
— Kimler, niye keşfetmişlerdi bu ilaçları?..
Dilinin ucuna yapışmıştı..
— 62 lira elli kuruş, 62 lira elli kuruş..
Ona bakıyordu yoldan gelip geçenler..
— Delinin zoruna bak!... diyorlardı.
Ne bilsinlerdi Ayhan'ın kurtuluşunun bu 62 lira elli kuruşa bağlı olduğunu. Ne bilsinlerdi, ne bilsinlerdi?... Kimsenin alnında aynası yoktu ki, içini, kendi dünyasını gösteren... Öyle bir ayna olsaydı, kimbilir kaç kişi yolda Selâhattin'i çevirir:
— Al şu parayı, çocuğunun ilacını al, derdi. Çıkardı böyle iyiler de ara sıra kötüler dolu dünyada... Parka doğru yürüdü. Neden gelmişti sanki parka? Bu sonbahar mevsiminde, yaprak yerine para mı dökülüyordu ağaçlardan. Parkın bekçisiyle gözgöze geldiler. Kimbilir ne derdi vardı bu beğenin de. Hastası yoktu ya. Ateşler içerisinde baygın yatan Ayhan'ı yoktu ya..
Parktan çıktı... Cadde boyunca yürümeğe başladı.
Ne mes'uttu insanlar. Hiç mi dertleri yoktu bunların? Niçin gülüyorlardı? Neye, nasıl gülüyorlardı?

İstediklerini alıyorlardı mutlaka bu dünyadan, insanlardan... Bahtiyarlar da zahir? Gülerken, ağladıkları zamanları unutmışlardı çoktan..
Ne yapmalıydı, nasıl etmeliydi?...
— 62 lira elli kuruş, 62 lira elli kuruş!..
Kimbilir şu anda kaç kişi Ayhan'ın ilaç parasından daha pahalı balıklar yiyordu? Kimbilir kaç kişi, bu parayla sevgilisine hediyeler alıyordu? Kimbilir kaç kişi, bu parayı bir gülücük kazanıyordu?..
Acaba, evet acaba evdeki tatlıyı toptan satsaydı bir tatlıcıya, onbeş lira verir miydi? Belli olmaz, belki de verirdi. Nesi eksikti ki tatlının? Nasıl olsa o da satacak değil miydi?... Ya gerisi? 47 lira elli kuruşu nereden bulsundu? Eski paltosuna ne verirdi acaba? On lira verirler miydi Bitpazarcılar? Allah düşürmesindi insanı onların ellerine. Altını teneye yaparlardı o dakika... Olun... Çul yaparlardı paltosunu. Ayhan için değil miydi? Canı gitmişti, tek Ayhan'ı kurtulsundu. Üstündeki ceket? Beş para etmezdi. Ya karısının mantosu? O da beş para etmezdi. Üzerinde renk bile yoktu ki. Sarı mıydı, kara mıydı, belli değildi. Başka çare yoktu. Geriye bir tek tatlı pişirdiği kazan kalıyordu. Kaç kilo vardı acaba? Bakırın kilosu da kaçaydı? Beş kilo vardı, belki daha fazlaydı.
Geriye döndü. Yokuşu bir koşuda çıktı... Eve geldiğinde Mediha ağlıyordu.
Selâhattin çocuğun alnına koydu elini:
— Yavrum, diye mırıldandı.
Aceleyle tatlı tepsisini başına aldı. Kazanı da eline..
— Nereye? diye sordu kadın.
— Kazanı satacağım.
— Tatlıyı neyin içinde pişireceksin?
— Şimdi onu düşünecek halde değilim.
Paltosunu da sırtına geçirdi. Yola çıktı.
Önce bakırcıya uğradı.
Bakırcı kazanı, kantarın üzerine koydu..
Her şey, evet her şey kantarın ibresinin gösterdiği rakama bağlıydı. Az gösterirse, palto da gidecekti, tatlı da... Çok gösterirse, kışı paltosuz geçirmeyecekti. Gani'nin borcunu da verecekti..
— Acaba hangi insan vardı şu anda dünyada hayat terazinin ibresinin ucunda olan?... Yoktu..
Selâhattin korkarak sordu:
— Kaç kilo?

— Sekiz kilo dört yüz gram.
— Ne?...
— Vallahi sekiz kilo, dört yüz gram kardeşim. Sana hile mi yapacağız?
— Yok, yok, dedi Selâhattin..
Bakırcı eski bir defterin boş sayfasını aradı. Orada, kulağının ardından aldığı kopye kalemle bir takım hesaplar yaptıktan sonra:
— 61 lira otuz kuruş, dedi.
Selâhattin neredeyse sevinçinden adamın alnından öpecekti.
— Kaça ki bunun kilosu? diye sevinçle sordu.
— 730 kuruş..
— İyi ağam..
Bakırcı çekmecesini açtı. Sonra cüzdanını çıkardı. Cüzdandan bir bütün ellilik çıkardı, üstünü de çekmecedan tamamlayarak Selâhattin'in avucuna saydı.
— Sen ne iş yaparsın?
— Seyyar tatlıcıyım.
— Bakır kazan lâzım değil miydi sana?
— Lâzımdı.
— Niçin sattın öyleyse?
— Para lâzımdı.
— Başındaki tepsi de satılık mı?
— Hayır, içindeki tatlı satılık.
— Ne tatlısı?
— Şam tatlısı.
— Taze mi?
Yalan söyledi Selâhattin:
— Taze.
— Kaça kilosu?
— Altı lira.
— Yarım kilo ver!
Selâhattin, bakırcıya Hızır gözyle bakıyordu. İçinden yeminler ediyordu:
— Hızır bu, vallahi billâhi Hızır!.. Tepsi indi yere. Bıçak bulamadı.
— Sen ne biçim tatlıcısın? dedi dedi bakırcı.
— Telâşlıyım da..
Bakırcının çıkardığı bıçakla yarım kilo tatlı keserek, tarttı. Üç lirayı da cebine koyduktan sonra:
— Bu tepsi biraz burada durabilir mi? diye sordu.
— Dursun. Koy şu kenara.
Selâhattin koşuyordu yolda. Son hızla koşuyordu..
Ama bu kez o eczaneye girmedi. Başka bir eczaneye girdi.
Yaşlı bir adam, ilaçları dolaptan indirdikten sonra, titrek elleriyle bir takım hesaplar yaptı. Reçenin arkasındaki rakama bakarak pis pis güldü. Bu gülüş biraz da namuslu olmanın gülüşüydü. Sordu:
— Bu recetenin arkasındaki 62 lira elli kuruş rakamını hangi eczaneye yazdı?

(Devamı var)

Her nevi kalem için en iyi mürekkep

Parker
SUPER Quink
SOLVEKS'LİDİR • TIKAMAZ • KALEMİ KORUR

A K B A B A

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

Fiyatı: 100 kuruştur.

(İlâncılık : 6211 — 256)

Milletler Gülüyor

Kirli adam

Pisliğiyle tanınmış olan Camille Pelleton'un yanına bir gün Meclis Başkanı ciddi bir edayla yaklaşıarak:

- Bugün çok pissiniz! dedi.
- Nasıl, pis mi? Efendim ben her gün yıkanırım!
- Öyleyse banyonun suyunu değiştirin!

Baba

Sümüğü akan oğlan burnunu annesinin eteğine silerken:

- Anne! Anne be! Benim babamın adı ne? diye soruyordu...
- Saçma sapan suallerinle kafamı şişirme!
- Anne be! Bana babamın adını söylemeyecek misin?
- Canımı sıktın Adele! Sana babamın adını söyleyemem, çünkü onlar çok iyi ailelere mensup-tular!...

Ahşkanlık

Müşteri sık lokantalardan birine girer, en iyi masalardan birine oturur. Yanına münü ile garson yaklaşır:

- Emriniz? diye sorar.
- Benim mi? Yok ki! Sadece eskiden yemek yediğim saatti bu!...

- Haydi korkuna, benimle gel.. Söz veriyorum, bir fenalık yapmayacağım!

İlham

Mösyö Dumont ortağına bir gün dayanamayıp sordu:

- Nasıl oluyor anlamıyorum? dedi. Sen daima bir dilenci gibi giyiniyorsun, halbuki karın fazlasıyla şık!
- Gayet basit. Okuduğumuz şeylerden ilham alıyoruz!
- Nasıl, anlıyamadım?
- O moda mecnualarını, ben de hesap defterini takip ederek giyiniyoruz!

Çiçekler

Adamın biri kahvede dalgın dalgın otururken yanına bir çingene kıızı yaklaşır. Sepetinde renk renk çiçekler vardır.

- Acaba mösyö bir demet gül almaz mı? diye yışarak sorar.
- Teşekkür ederim!
- Alın canım! diye ısrar eder çingene, ne kadar da güzel, ne nazlamıyorsunuz? Sevdiginiz kadına hediye edersiniz.
- İşte bu olmadı! der adam, ben evli-yim!

- Ara sıra çiçek getirmek senin aklından bile geçmez!

Para

Mac Hulotte o gece cin'i epeyce kaçırmıştı. Evine dönerken arabası alçaktan uçuyordu...

Bu sırada yanında bulunan arkadaşları heyecandan kısık bir sesle:

- Bırak beni ineyim! diye inledi.
- Ama Mac Hulotte her sarhoş gibi çok inatçıydı:
- Olmaz! diye diretti.
- Rica ederim! Kalbim hasta...
- Olmaz dedim!
- Sana iki sterling vereyim, indir beni!
- Olmaz!
- Beş olsun!

Mac Hulotte arkadaşının yüzüne ters ters baktıktan sonra:

- Evine bedava gitmek varken, paramı sokağa atınak nereden aklına geldi Allah'aşkına?

Yardım

İki İskoç, bir İsrailli bedava konferanslardan birine gitmişlerdi. Ama ansızın «Yaşlılara Yardım» Kulübü üyeleri dört koldan para toplamağa çıkmazlar mı?.. İsrailli bayılıverdi. İki İskoç da hemen onun kollarına girip salondan dışarı çıkardılar...

- Bak, kocam burada ne yaptığını soruyor... Erkekse cevap ver!

Kibarlık

Tristan Bernard çok kötü bir piyesin prömiyerine davet edilmişti. Saat on'a doğru ortalıktan kayboldu.

Ertesi gün yolda piyesin yazarına rastladı. Adam Tristan Bernard'a mâni'dar bir şekilde baktıktan sonra:

- Dün akşam neden ikinci perdenin başında gittiniz? diye sordu.
- Bernard hemen karşılığını verdi:
- İlk perdede gitmeğe utandım da...

Duacı

Fırtına gittikçe hızını arttırmış, azgın dalgalar gemiyi çatırdatmağa başlamıştı. Kapitan geminin batacağını anlayınca yolcuların güvertede toplanmalarını emretti. Sonra, onlara hitaben:

- İçinizde, candan dua eden var mı? diye sordu.

Adamın biri bir adım ileri çıktı:

- Ben! dedi.
- Çok güzel! Bizim de bir tane can yeliğimiz eksikti de...

Kadın ve matematik!

Kadınların en çok meşgul oldukları ilim Matematik'tir:

Kendi yaşlarını ikiye böler, yeni aldıkları elbiselerin fiyatlarını ikiye çarpar, arkadaşlarının yanında kocalarının maaşlarını üç kat fazlalaştırır, kendileriyle yaşıt olanların yaşlarına ise en azından on senecik eklerler.

- Ara sıra çiçek getirmek senin aklından bile geçmez!

Dünya Karikatürleri

-BEYAZ, SARISIN BİR AMERİ
KAN KIZARTMASI...

-GELECEK YAZ YİNE BEKLERİZ EFENDİM...
-AVCUNU YALA... ÜÇ AYDA BEŞ KİLO ALMIŞIMI!

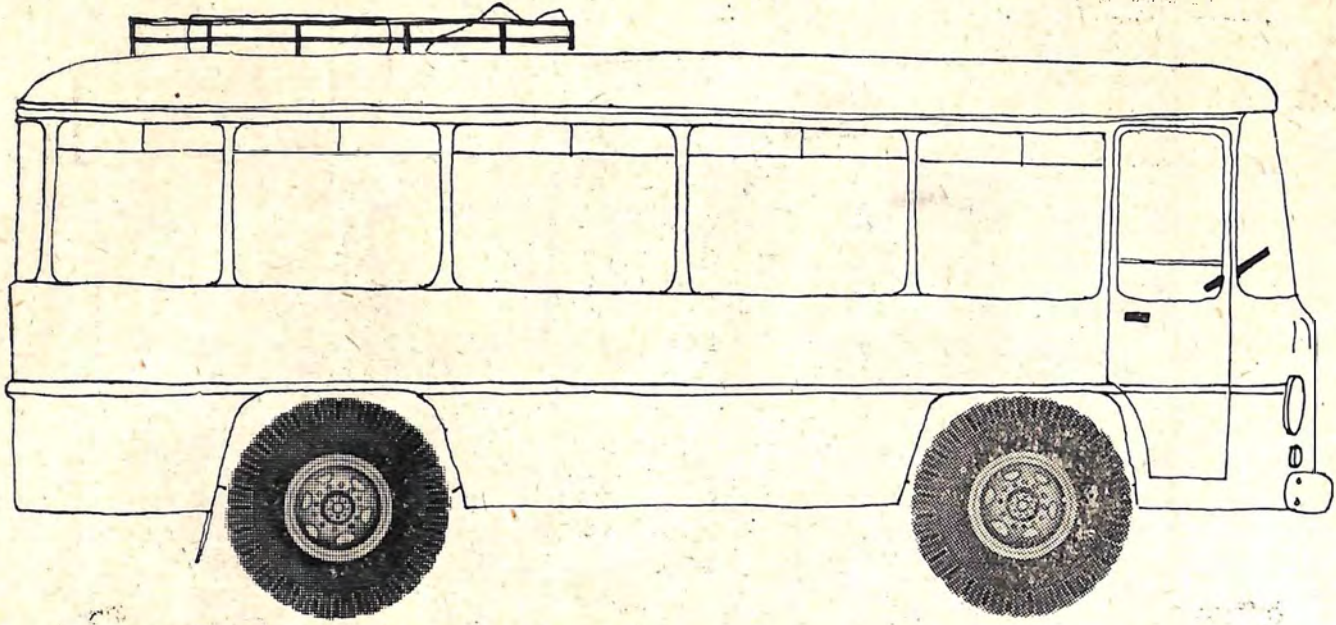
YAZISIZ

-ARTIK EVLENDİK...BUNDAN SONRA
PARA LAFI İSTEMEM!

-SEN KİBAR RUHLU BİR KADINSIN... ÖYLE
KENDİNİ PARA İÇİN VERENLERDEN DEĞİL!

FISK demek...Emniyet demektir !

ENDİŞESİZ VE RAHAT BİR YOLCULUK İÇİN VASITANIZ KADAR LÂSTİKLERİNİZ DE SİZE GÜVEN VERMELİDİR

Vasıtaların sürat kabiliyetinin artması ve daha kuvvetli frenler icad edilmesi yüzünden lâstikler üzerindeki yıpratıcı tesirler gitgide çoğalmaktadır. Bu yıpratıcı tesirler ancak itina ile imal edilmiş yüksek kaliteli lâstikler ile giderilebilir.

Fisk lâstikleri fazla yüke, sarsıntılara ve en sert darbelere karşı çok dayanıklıdır.

Geniş tabanı, dişlerinin özel şekli ve yumuşak yanakları sayesinde Fisk her türlü yola kolaylıkla intibak eder. Vasitanızın motorunu yormadan tam çekiş sağlar.

Fisk'te süper kauçuk POLI-B vardır. Fisk kolay ısınmaz. Münhasıran naylon ipiklerle imal edilen Fisk, kilometreleri aşarken can ve mal emniyeti bakımından her an güvenebileceğiniz lâstiktir.

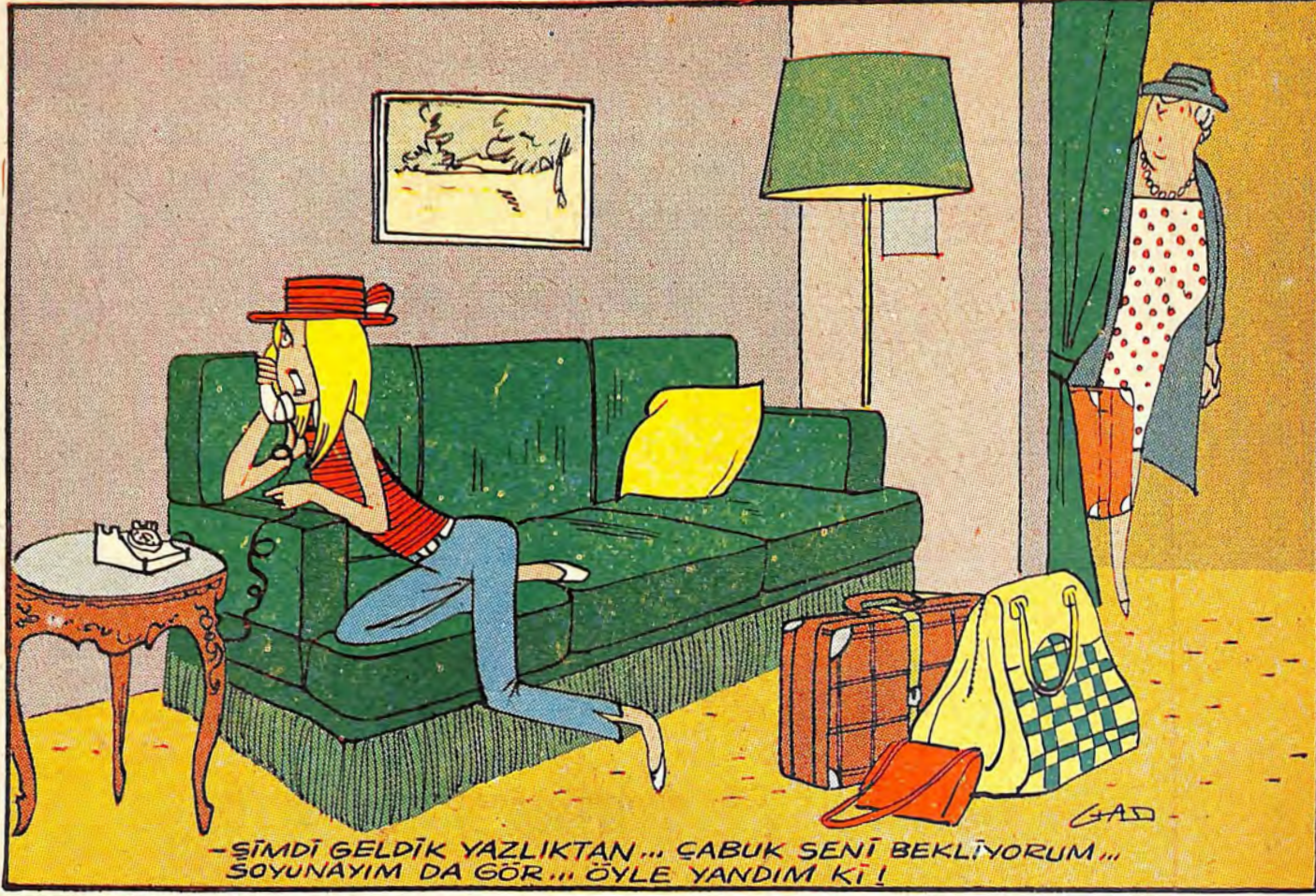
Bir vasıtayı geçerken kayma veya savrulma ihtimali ile karşı karşıya kalabilir, bankete inmeğe mecbur olabilirsiniz. Rahat ve emin bir geçiş, kaliteli lâstiklerle daha kolay olur.

FISK

"Çocuklu" lâstik FISK yolculukta emniyettir

Akbal

-SİMDİ GELDİK YAZLIKTAN... ÇABUK SENİ BEKLİYORUM...
SOYUNAYIM DA GÖR... ÖYLE YANDIM Kİ!

-NİYE DÜŞÜNÜYÖR?
-YARIN NİKÂHIMIZ VAR DA!..

-Bunu almasan olmaz mı?
-Ordu... İsterseniz ötekini de alayım!..

-İYİ GÖREMİYORSAN DÜRBÜNÜ VERİYİM!